

31/6/56

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మార్చి నెల 24-వ తేది గురువారము

No. 298

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనవత్సర ఫాల్గునమాస బహుళ పక్షి.

శనివారము

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పొట్లబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

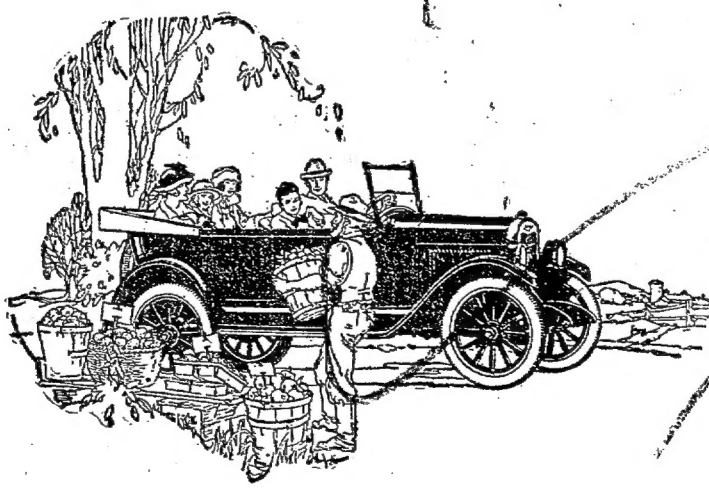
అమృతాంజనము అన్ని విధములగు,
నొప్పులకు సంతోషింపజేసి,
పంచభాష చీటీ చూచి కొనుగ
మోసము గలుగకు,
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-8 0-10-0
డబ్బా 1-8 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా ముద్రపడినది.
అమృతాంజనం డిల్లీ
6, 7 తంబు కెట్టివిగ్గి, హుద్దా
రేక
249, ప్రెస్బిటేరియన్, భోద్దు, బాంబాయి.

చివర్ లెట్
గొప్పతృప్తి

పని నెరవేర్చడమగుండు
కలిగించుచున్నది.

నేడే దీనిని
మీరు ఉపయోగించ
ప్రారంభింపుడు.

నేడే దీనిని
మీరు ఉపయోగించ
ప్రారంభింపుడు.

టూరింగుకారులు గొప్ప ఒత్తిడికి ఓర్పునట్టి టైరులతో సహాగలదు.
టూరింగుకారులు బెలూన్ టైరులతో సహాగలదు.
చివర్ లెట్టు సెడాన్
వాయిదాల పద్ధతిపై సొమ్మును అంగీకరించుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది.

డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—

సింప్సన్ ఆండు కో, (లిమిటెడ్.) మద్రాసు అండ్ ఉదకమండలము

హిందూస్థాన్ కో ఆపరేటివ్ ఇన్సూరెన్స్ సొసైటీ (లిమిటెడ్)

స్థాపితము 1907: హెడ్ ఆఫీసు:—కలకత్తా

కేవలము హిందూవులచేతనే నడుపబడు తీవ్రముల ఫీచర్ ఆఫీసు.

లిమా చేయబడిన మొత్తము రూ	2,00,00,000
రాబడి రూ	75,00,000
లిమా నిధి రూ	60,00,000

రాజధానియందంతయు ప్రచారములను కావలెను. విశేషములకు క్రిందివారికి వ్రాయును.

పి. రంగస్వామయ్యంగారు

పులవర్తి సూర్యనారాయణరావు

లాస్ గజుమను

ప్రాచీన మానేజరు పోస్టు బాక్సు 223 మద్రాసు.

గోదావారి, కృష్ణానది ప్రతినిధి, కాకినాడ.

మహాపాతకముగు

గొప్ప లాటరీ యుద్ధము

కాంచీపురము-ప్రసిద్ధమైన హిందూ బాలికాపాఠశాల ధర్మపరిపాలనముకొరకు జరుపబడుచున్నది.

ప్రభుత్వంగీకారము బడసినది

చీటి 1-కి జేల రూపాయ ఒకటి (1-0-0)

(1927 సం॥ మే నెల 30-వ తారీఖున చీట్లు ఎత్తబడును)

5 రూపాయలు మొదలు 10,000 రూపాయల

వరకు తరతరముగ నిర్ణయించిన 557 ప్రైజు

పంపాలి ప్రాసక్తియవారికి ప్రైజులను పొందగలరు. కమిషనులను ఇవ్వబడును. దేశమందంతటను పెక్కుచున్న జంతువులను కావలయును.

ఈవిద్యాప్రతిష్ఠాపనము మహారాజులచేతను గవర్నరుల చేతను, విద్యాశాఖా పరిషత్తులచేతను, విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షులచేతను, దేశనాయకులచేతను, పలు విద్యార్థులచేతను, దేశాభివృద్ధికి వలయు జాతీయపాఠశాలలో మిక్కిలి మేలుయినదని సాగడబడినది. దీనిపాఠశాలను దీనికే నిర్మింపవలసియున్న సరస్వతీ మందిరముకొరకును విశేషగౌరవము కావలయును. శ్రీమతీ శ్రీమతులందఱును ముందువచ్చి ప్రైజులను పొందుగాకొని ఈమేలైనప్పుడు నాచరింపవలయును. ఈగౌరవము నాచరించువారికి విశేష పూజ్యము గలదు. ప్రతిష్ఠగలదు. మిత్ర ప్రయోగాధిము గలదు.

అగత్యమున వివరములు క్రింద సంతకముచేసినవారికి వ్రాసి తెలుసుకోవలెను.

A. RAMASWAMI SASTRI

(Rtd. Sub-Judge)

PRESIDENT, "HINDU GIRLS' SCHOOL UNION,"

CONJEEVARAM

గురు ప్రసాదము

లభుకొందఱు శ్రీధర వ్యాఖ్యానము, మహామహాపాద్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విరచితము. శ్రీధర సిద్ధాంతము సాధనచేయు గ్రంథము. పుస్తకభాండగారిముల నిమిత్తము పంపింపబడినది. రూ 8-0-0 సాదాప్రతి రూ 5-0-0 ప్రతిభులచే పిర రుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రూ 4-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీయవారికి పోస్టుఖర్చులు లేవు. చిరునామా:—మహామహాపాద్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి, విజయనగరము.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

ఆత్మరచయవారికి, సమస్త చేయవారికి కావలసినట్టి శక్యమగు అనగా సారముగల ప్రముఖులు, సువాసనలు, సవాదసంబంధమైన వస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర వస్తువులు, ఆగరువస్తువులు, పాగాకు, నవ్వుముక్కలు, జీవద్రవ్యము మొదలగునాటికి కావలసినవస్తువులను ప్రసిద్ధమైన కో ఆపరేటివ్ మొదలగునవి హిందూ చాల సరసమైన ధర్మకారము విక్రయించును. ధర్మ జాబితా యినాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవినిపమునకు వ్రాయును. ఉత్తర ఆంధ్ర భూమియందే వ్రాయవలెను.

జి.గోర్, 31, మంగల్ దాస్ రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

హా॥ వి. జె. పటేలుగారి నిరాశము

హా॥ రబులు పటేలుగారికిని మహాత్మునకును

జరిగిన లేఖలు

1

ఆర్యభటను సాంఘ్యార్థుడు, బొంబాయి 10-5-1926

మహాత్మాజీ:—నేను భారతదేశమున సభాభ్యుత్థానమున హింస వంగిరించినపుడు నాజీతములో మిగిలేదుమొత్తమును జాతీయభివృద్ధికి సాధకముగ నేవోయొక కార్యమునకు వ్యయ పరుపవలెననియే నాలోనేను నిశ్చయించుకొంటిని. మొదటి ఆరు నెలలలోనే నేను మిగిల్చుకొనినది బహుశాద్దిగానే యుండెను. అందుల కనేక కారణములు కలవు. 1926 ఏప్రిల్ నెలనుండి నేను కొంత పెద్దమొత్తమునే మిగిల్చుకొనితిని. దామాషాను నాకు నెలకు 2000 రూపాయలు ఖర్చులకు కావలసియుండును. నాజీతములో ఆదాయపుపన్నుతోను నాకు నెలకు 3625 రూపాయలు ముట్టును. కావున 1926 ఏప్రిల్ నెలనుండి నెలకు 1625 రూపాయలవంతున మిగిల్చు నారంభించితిని. దీనిని మీ కామోదకరముగ యేవనినైనను మీ కిష్టమునకేరీని వ్యయపరచు గోరెదను. నాజీవయమున కొన్ని ఆభిప్రాయములున్నవి గాన నేను మీతో వ్యయముగ కలసి మాటలాడగోరెదను. నాభిప్రాయములకు మీ రంగీకరించినను మాననను యీధనమును మీ కే వశపరచెదను. ఏప్రిల్ నెల తాలూకు 1625 రూపాయలను యిందుతో చెక్కుపంపితిని. మీరీవాద్యతను నిరాకరింప రని నమ్మెదను.

చి త్తగించవలెను.

(సం) వి. జె. పటేలు

2

“సుఖజేలు” సింహ 31-5-1926

మహాత్మాజీ:—నేనిందుతో 4825 రూపాయలకు చెక్కుపంపితిని మే నెలజీతము తాలూకు 1625 రూపాయలను, బొంబాయి కార్పొరేషను అధ్యక్షులకు నేను విరమించునపుడు కార్పొరేషను సంఘసభ్యులు నాకీయ్యదలచిన 5000 రూపాయలకు వసూలైన మొత్తము 3200 లలోను నావద్ద నిలువయున్న మొత్తము 2700 ను మొత్తము 4825 రూపాయలకు నిపుడు చెక్కుపంపితిని. ఈ 2700 రూపాయలను నేను స్వరాజ్యపార్టీ నిమిత్తమును బొంబాయి మ్యూనిసిపల్ కేవనశిష్టు పార్టీ నిమిత్తమును వ్యయపరచుదలచియుండినను యిపుడు మీకు పంపుట కుగల కారణమును గతసారి సభ్యులలో నేను మిమ్ములను కలుసుకొనినపుడు విన్నవించియే యున్నాను.

చి త్తగించవలెను.

(సం) వి. జె. పటేలు

3

ఆశ్రమం, సబర్కత్తి 25-7-26

విశలబాయిజీ:—మీరువ్రాసిన రెండు పుత్తములును మొత్తము 7575 రూపాయలకు చెక్కులను నాకుచేరినవి. దానిని వ్యయపరచుటకుగూర్చి మీరు మొదటిపుత్తములో వ్రాయుటయేగాక పిమ్మట నాతో వ్యయముగాగూడ మాటలాడి యుంటిరి. నేను దీనినిగూర్చి కడుదూర మాలోచించితిని. ప్రస్తుతమొత్తమును నిలువయుంచదగినదయే చివరకు నిశ్చయించితిని. అందువలన ఆరు నెలల వాయిదాకు ఆశ్రమం ఏజెన్సీ డిక్టేటర్ జమకట్టింపితిని. అందువలన మంచిపట్టుగూడ లభింప గలదు. ఈకృత పట్టింపులు తొలగిగానే కొంతమంది స్నేహితులతోను మీతోను ఆలోచించి శ్రేష్టముగ నేకకార్యమునకైన నీమొత్తమును వినియోగించెదను. మీజీతములో చాల పెద్దమొత్తము లిటుల ప్రత్యేక యోగార్థ మొనంగవలెనను నుదారభావము మీకు కలిగినందులకు మిమ్ముల నభినందించుచున్నాను. ఇతరులుగూడ మీపద్ధతిని అనుసరింతురగాక అని ఆశించెదను.

చి త్తగించవలెను.

(సం) వి. జె. గాంధీ

4

20 అక్టోబరు, న్యూఢిల్లీ 9-3-27

మహాత్మాజీ:—ఈసారిగూడ నేనే మరల అధ్యక్షునిగా ఎన్నికొనబడితిని గాన వెనుకపంపుమండినరీతిని యిటుపైని గూడ రూపపదవియం దున్నంతకాలమును ప్రతి నెలయును మీకు పంపించుచుందును. శీఘ్రపరి నెలఖరవరకును మిగిల్చుకొనిన 2000 రూపాయలకును యిందుతో చెక్కుపంపితిని.

చి త్తగించవలెను.

(సం) వి. జె. పటేలు

ఈలేఖల నింతకాలమును ప్రకటించనందులకు నేను చాల చింతించుచున్నాను. అటుల ప్రకటించవలసిన పటేలుగారు కోరి నందుననే నేను ప్రకటించలేదు. ఎన్నికలు జరుగులోపల ప్రకటించుట సరిగాదని పటేలుగారు తెలిపిరి. ఎన్నికలు ముగిసిన పిమ్మటగూడ గతవారమువరకును ఆయన అనుమతించియులేదు. అటుల ప్రకటించకుండుట నాకును సమ్మతమే. అటుల ప్రకటించుటవలననే దేశమునకు చాలమేలు కలుగునని నేను నమ్ముచుండుటచే ప్రకటించుటకు త్వరపడుచుంటిని గాని లేనిచే గోప్యముగా నుంచవలెనని నేనే ప్రోత్సహపరచియుండును. ఇతరులుగూడ నీపద్ధతిని ఆపలంబింపవలెనని పటేలుగారి ఆభిప్రాయమని నేనెరుగుదును. భారతీయుల కవసరమును మొత్తముల కంటే చాల అధికముగా జీతములను పుచ్చుకొనవలసివచ్చినపుడు అటుల పుచ్చుకొనునట్టివారు పటేలుగారివలెనే పెద్దమొత్తములను దేశహితార్థము వినియోగించుట చాల ఉత్తము. ఇపుడు చాలమంది అటులనే చేయుచున్నారనిగూడ నేనెరుగుదును. కాని ఎవరికితోచినరీతిని నారేదో యొకకార్యమునకు వ్యయపరచుచున్నారని కాన నొకపద్ధతి యేర్పడలేదు. అటులగాక ఒకనిధిగా నేర్పరచి ప్రైవేటు నియమించి సరిగా వ్యయపరచవలెనని పటేలుగారు కోరుచున్నారు. ఆప్రైవేటు విలువసంతకరకు అన్నిపక్షముల ప్రతినిధులు నైయుండుట చాలముఖ్యము. కావున యీపద్ధతి నామోదించినవారు తమభిప్రాయములను తెలుపగోరెదను. ఈధనమునంతను నేనొక్కడనే నాకుతోచిన రీతిని వ్యయపరచుట నాకీష్టములేదు. చాలమంది పహాయముతో వ్యయపరచిననే పటేలుగారిసంకల్ప మిడేరగలవని నేను నమ్ముచున్నాను.

(హా. క గాంధీ. ఎం.సం.యిండియా 17-3-27)

కావలెను

మా ‘ప్యాస్’ కుట్టు మిషనుల విక్రయించుటకు చెన్నరాజధానియందంతటను ఏజంట్లు. కావలెను. ప్రస్తుత మమ్ముబదలవానికిని బీకం తెను చాలా మేలైనవి, దృఢమైనవి. వివరములకు వ్రాయుడు. బెల్ లోను కో (లిమిటెడ్) 1/186 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

కావలెను

25 గురు వెండిపనివాండ్లును 5 గురు వెండి సగిపనివాండ్లు తక్షణమే కావలెను. పనిచూచి మంచిజీత మేర్పాటుచేయబడును. నియమితకాలమునందుముత్తము పనిచేయవలసియుండును. నేరులో వచ్చిమాట్లాడుట మంచిది. మే. సత్యనారాయణాచారి, ప్రొప్రైటరు, శ్రీ లక్ష్మీవర్కును, నెం 8, కాళి శెట్టివిధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

వేదం వేంకట్రాయశాస్త్రి ప్రసీతంబులు

నాటకపంచ రత్నములు

ప్రతాపరుద్రయ నాటకము	రూ 1-4-0
బొబ్బిలియద్ద నాటకము	1-0-0
శాకుంతల నాటకము	1-0-0
రత్నావళి నాటకము	0-12-0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1-0-0
శ్రీ పునర్వివాహ, దుర్వాద నిర్వాహము (శ్రీలకు పునర్వివాహము శాస్త్రీయము గాదని నిరూపించు శ్రుతి, స్మృతులయందలి ధర్మసూత్రముల ఆధారముతో)	రూ 1-0-0
తిక్కన విజయము	0-8-0
నా యితరపుస్తకములు గోరువారు జాబితాకు వ్రాయుడు.	
వి. పి. భిర్లుల ప్రత్యేకము. వలయువారు నెం 4, మల్లికేష్వరరు విధి, మద్రాసు-అని వ్రాసేది.	

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్తానము రు. 6

ఆంధ్రజైవజ్యోరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

మహాసూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తయారైనది. అడవిపండ్ల మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పిత్తములన్నియు చేరినవి. బొరింతలకు పరమాషధము. వెల రూ 1 కి కంటే 80 కంటెలుగు ఉచితము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు. 2126 ఆర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల, కృష్ణా.

పాఠశాల

ఉపపాదన ఉపసంహరించుకొనబడెను.

సి. వి. వెంకటరెడ్డి అయ్యంగారు రు 100 ల తగ్గిన
దలచిన ప్రతిపాదించు యూనియనులను అంగ్ల హైందవు
ను ప్రత్యేక విధాలయములను కళాశాలలను ఆన్ సిక్రరు

దేవినగారు (అంగ్లో-హిందవ) మాటలాడుచు అంగ్లో-హిందవులుగాని యూరపీయనులుగాని తా మితరులకంటే : కులమని భావించుటను తా నెంతమాత్రమును ఆమోదించవని నా విధి. కాని భారతీయపాశ్చాలలందు అంగ్లో-హిందవబాలర ప్రవేశము దొరకుట దుస్సాధ్యము. ఉదకమండలమునందు భారతీయ పాశ్చాలలో అంగ్లో-హిందవ బాలుని ప్రవేశ పెట్ట దుస్సరమయ్యెను. అంతియగాక సాధారణపాశ్చాలల విద్యాభివృద్ధియంతయు దేశభాషలందుండును. అంగ్లో-హిందవబాలురు తమిళమునగాని తెలుగునగాని విద్యనభ్యసించు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు (కాం) విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి మాటలాడుచు యూరపియనులు, ఆంగ్లో-హైందవులును ప్రత్యేక విద్యాశాఖను తొలగించుటకు అంగీకరింపని అధిక సభ్యుడు దేశీయ పిన వాదన ఆసమంజసమైనదనిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాప్రాయమంతయు కనుగొని పరిపాలించెదరా లేక ఒక్క కులము వారి యభిప్రాయసారముగ పరిపాలించెదరా? భారతదేశముం దనగ కులములవారును అన్ని జాతులవారును కలసి మెలిసితిరుగును కల విద్య నభ్యసించవలెను. ఇది భారతీయులకీరిక. భారతజాతీయతే కిది ఆనశ్శేకము. గ్రాంటుల నొసగుటలో గూడ, ప్రభుత్వమువారు యూరపియను పాఠశాలలకు ధారాళముగ నొసగుచుందురు. భారతీయ పాఠశాలలకు ఎన్నియో నిర్బంధములను విరి. ఆంగ్లో-హైందవు లీదేశమునందు పుట్టి పెరిగి చావవలసివారు. తనుది ఆంగ్ల దేశమనియు, తాము వేరు భారతీయులవేరు అనియు విభేదభావమును పెంపొందించుటకుగాను యూరపియనులకు ప్రత్యేక శాఖ యేర్పరుపబడెను. ఈ విద్యాశాఖకు సంప్రదించి మొనర్చుటకు మంత్రులయందు గూడ విశ్వాసము లేకపోయెను. దీనిని రిజర్వుడు శాఖగ నుంచుటకు మరయు

సత్యమూర్తిగారు ముగించుచు వీరాష్ట్రమునకుల యూర
పియను ఆంగ్లో-హిందూపాఠశాలవా రాభావల సేర్పకొని ఆ
ప్రాంతపు పాఠశాలలయందు విద్య నభ్యసించుటలెని దెలిపిరి.

ఆర్థికసభ్యుడగు టి. ఇ. మాయరగారు ప్రత్యుత్తరమొ
సగుచు, ఆంగ్లో-హిందూపులను, యూరపియనులను తమ భావ
వచన దేశభావల సేర్పకొనవలసినదని సత్యమూర్తిగారు నడి
విన వాక్యములను అల్పసంఖ్యాకసంఘము లేమాత్రమును అంగీ
కరింపజాలవని నడిపిరి. విభేదములుగలవు. కాని జాతీయతను
స్థిమత్కరించుటతో ఆవిభేదములను తీసివేయుచు యత్నించుట
నిరంతరత్యము తప్ప వేరుగాదు అని మాయరగారు రనిరి.

తల్లింపు ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టుగా వీరిపోయెను.
అనుకూలముగ 27గురు ప్రతిపాదకులుగ 53గురు సమ్యుతుల నొసం
గిరి. స్యతంత్రజాతీయవాదులలో, పార్థసారథి అయ్యంగారును
నేతురత్తము అయ్యంగారును మాత్రము కాంగ్రెసుపక్షము
వారితోగలసి ప్రతిపాదన కనుకూలములగుగ వోటుజేసిరి. మిగ
లిన స్యతంత్ర జాతీయవాదులును, జస్టిసుపక్షమువారును ప్రభు
త్వమువారితోకలసి వోటుజేసిరి.

సల్మానాగా రొకటిరెండు సవరణలనుపహించి, ఆర్థిక
సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగిన తరువాత సుపసంహరించుకొనిరి.
పిమ్మట డిమాండు వోటునకు బెట్టుబడి అంగీకరింపబడెను.

“చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయవట్ట సవరణను గూర్చి చర్చిం
చుటకై విశ్వవిద్యాలయముల గ్రాంటులు రు 4,02,900 లను
రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు
పాదన గావించుచు ఈమధరాసు విశ్వవిద్యాలయవట్టము నేటి
కిని రోగపీడితయగు శిశువులచే ఉన్నదనియు వైద్యులమార్పు
వలన ఇకమావలసినను ఆయురారోగ్యములు గలిగి వర్ధిల్లగల
దని ఆశించుచున్నామనియు పల్కిరి. సాశ్రమవిద్యావ్యవస్థలని
ప్రాప్తిహించుటయు, ఉపాంగములుగ నుండేది ఇతర కళా
శాలల నన్నిటిని పరిపాలించుట యను రెండు ఉద్దేశ్యముల కన్యో
న్యత యుండజాలవనిరి. చెన్నపురియందే సాశ్రమ విశ్వవిద్యా
లయమునకై ప్రభుత్వమువారు కేంద్రీకరణద్వైత్యో ధనమును
వెచ్చించుటలో అర్థముగలదు. కాని దీనితోబాటు ఇతరకళా
శాలల ననుబంధములుగ జేర్చుకొని వానిపై పరిపాలన గలిగి
యుండునట్లు సాధ్యమగునో అర్థమగుటలేదు. మధరాసు విశ్వ
విద్యాలయ వట్టమును తీర్మానించుటవలన కళాశాలలలో వోధ
నావిధానమందుగాని, తదితర సాధనోపకరణములందుగాని ఎట్టి
భేదము గలుగచేసి యుండలేదు. ఈవిధముగ భవితో విశ్వ
విద్యాలయములను ఒకదానికొకటి వృద్ధిజేయ దలపెట్టిరేమో
ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము తెలుపగోరుచున్నాను. గవర్నరు
జనరలు గారు విశ్వ విద్యాలయ ప్రేక్షకులు గ
నేర్పరచుపద్ధతి ఉత్తర హిందూస్థాన మండలి
విశ్వవిద్యాలయముల అసాలోచితముగ అనుసరించుటయగును.
విశ్వవిద్యాలయ కార్యములకై ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాల
యములకు విరాళముల నొసంగెదరు. ఈవిరాళములు 12 మాస
ములలో రద్దుబడియుండుట లుండరాదు. అటులనుచో విశ్వవి
ద్యాలయ మేమాత్రమును అభివృద్ధి నొందజాలదు. ఉపపాద
కులు పిమ్మట 45-వ శక్ష్మనును చదివి వినిపించి ఈ విషయమై
ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయ నై సుభాన్సులరు త్వరలో సర్పించను
న్నారనిరి. ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయ ఉన్నతివిధ్యను
తమ పరిపాలనయందు నుంచుకొనుటకంటే విశ్వవిద్యాలయము
వారి అధికారముక్రింద నుంచిన కడుంగడులాభముగలదు” అని
పల్కిరి.

ప్రధానమంత్రి:-గొల్ల రాత్తురు సుబ్బారాయన్ గారు సమా
ధానమొసంగుచు సవరణల్ని రాగల సోమవారముగాని మంగళ
వారముగాని సభలో చర్చింపబడగలదని పల్కిరి. చెన్నపురి
విశ్వవిద్యాలయమండ్రేశము చెన్నపట్టానుండు వోధన సాశ్రమ విశ్వ
విద్యాలయముగ నుండవలెననియే. కాని పిదప అనుబంధములుగల
ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయములంటిని ఏర్పరచబడెను. ఒక్క
మాత్ర కలముపోటుతో అనుబంధములను కళాశాలల నన్నిటిని
తీసివేయజాలము. కళాశాలల ననుబంధములుగ జేర్చుకొనెడి
విశ్వవిద్యాలయములు లేనంతవరకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ
అనుబంధకళాశాలలను తీసివేయుట సాధ్యమగునని గాదు.
తమిళ విశ్వవిద్యాలయ విచారసంఘమువారు అనుబంధరూప
మగు విశ్వవిద్యాలయముగ రిపోర్టు వ్రాసినచో దానిని బట్టదా
ఖలుజేయుటకు సహనీయనని జెప్పగలను. నామత్రము 37 న
సెక్షనుగురించి మాట్లాడిరి. బిల్లుపై నెనుకజరిగిన చర్చనుబట్టి
ముందుముందు ఇంటర్మీడియేటు కళాశాలలు విశ్వవిద్యాల
యములకు ప్రసేతము నొసంగెడినానినిగ ఉద్దేశించబడెను. చెన్న
కటిమంత్రిగారు బిల్లును ఉపహించునపు రాయభిప్రాయము

ను గలిగియుండిరి. విశ్వవిద్యాలయసాధికారులు తామే స్వయ
ముగ నూతనవిధానములు గనిపెట్టిన ఆమాన్య మవలంబింపబడు
ను. విశ్వవిద్యాలయములకు 12 మాసములలో రద్దుగానుండేది
గ్రాంటులు ఒసంగబడవలెననియే నాయభిమతమును. దానివలన
విశ్వవిద్యాలయ మభివృద్ధి నొందుట కవకాశములుండను.” అని
పల్కిరి.

పిదప సత్యమూర్తిగారు తమ ఉపపాదన ముపసంహరిం
చుకొనిరి.

ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమునకు గ్రాంటు

“ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమున కెక్కువధన మొసంగుట
యొక్క ఆవశ్యకతనుగూర్చి చర్చించుటకై విశ్వవిద్యాలయముల
గ్రాంటు, రు 402,900 లను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ
కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు ఉపపాదనగావించుచు ప్రధానమం
త్రిగారు వెనుకటి శాసనసభయందు ఏమిచెప్పిరో తానావిష
యములే మరల చెప్ప మున్నామని రి. ఆంగ్ల
విశ్వవిద్యాలయమునకు తగినంత ధనము
ఏర్పాటు చేయబడియుండలేదని రాత్తురు సుబ్బారాయనగారు
నుడివియుండిరి. ఈసంవత్సర బడ్జెటునందు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాల
యమునకు గ్రాంటుకై బడ్జెటు అంతటిని వెలకించాచితిని గాని
ప్రత్యేకశీర్షికతో చెప్పటనులేదు. మధరాసు విశ్వవిద్యాలయ
ము బాపతుక్రింద యొకమూల రు 1,50,000 లు మాత్రము
ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రత్యేకింపబడినవి. ఆంగ్లము
విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి చాల శ్రద్ధహించియున్నాడు.
కాని గతసంవత్సరము కాని, ఈసంవత్సర బడ్జెటునందుగాని చాలి
నంత ధనమొసంగబడనందున విశ్వవిద్యాలయ మభివృద్ధిగాంచుట
కవకాశములేదు. ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయము ప్రస్తుతము పాస్తు
ఆఫీసు వనిని నిర్వర్తించుచున్నది. ఉచితముగ ఇతరులకాసగిన
భవనములందు విశ్వవిద్యాలయోద్యోగులు నివసించుచున్నాడు.
ఎన్నిమేట్లు, పాస్తులు మొదలగున వింకను కమరూకాలేదని చెప్ప
వచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ధనమొసంగినచో కొంతవని జరిగి
యుండేది. ఆర్థ్యగౌరవాలను సభుత్వమువారు తమ నిర్వహ
ణముక్రింద నుంచుకొనెడి అభిప్రాయమును వదులుకొనవలెను.
ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయ నిర్వహణమునకు సవరణవలెను. విశ్వ
విద్యాలయ ప్రధానకార్యదాననిర్వహణసమస్యలను ప్రభుత్వ
మునగు ధన మొసంగుటకను నుడిపెట్టరాదు. ప్రధానమంత్రి
గారు ఇతర ఆక్షేపాలేమియు నూచింపక చాలినంత ధన మొసం
గవలెననిరి.

దేశవాద రామనంద్రారెడ్డిగారు:-ఉపపాదనను బల
పరచుచు ప్రధానమంత్రిగారు వెనుకటి ఆయువ్యులపట్టిక సర్వ
యందు మాట్లాడుచు అప్పటివిద్యాలయమంత్రి సర్పెంట్ గా
రు ఆంగ్లముల పుష్పవైట్టుచున్నారని పల్కిరినయు, అది నిజ
మైననకామన్నను ప్రస్తుతముమాత్రము ప్రధానమంత్రిగారు ఆం
ధ్రులను ముఖముపై కొట్టుచున్నారనిపల్కిరి. 18 లేక 14లక్షల
రూప్యములు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమునకై నిధ్యముగనుంచినట్లు
ను మంత్రిగారు కాంక్ష నుమాత్రము గావలసియుండినట్లును విని
యుంటిని. కాని దురవృద్ధివశమున ఆవిషయము బయటపడున
ట్లు లేదు.

ఆంగ్లదేశము చన్నివిగముల అభివృద్ధి కెక్కువకాశ
ములనున్నవి ఎల్లరులంగీకరింపవలసి విషయము. కాస్త్రుపరిశోధ
నలకు, ఇంజనీరింగు, పరిశ్రమకాఖలుమభివృద్ధికిని ఆంగ్లదేశముం
డెక్కుడు అవకాశములు ప్రోత్సహమును గలను. ఆంగ్లవిశ్వవి
ద్యాలయమునకు చాలినంతవధన మొసంగినచో విశ్వవిద్యాలయ
ము మృతాక్షరముగాగలదు. దేశవాదయందు గ్రంథాలయస్థల
మును, రాజమండ్రయందు కొంతస్థలము కొనివేయబడినటులు
వినియున్నాను. ప్రధానమంత్రిగారు వీనినన్నిటిని ఏలంగీకరిం
పలేవో తెలియుటలేదు. ప్రధాన కార్యాలయమును నిర్ణయిం
చుట ను గూర్చి న స మ స్వ ఆం త ప్ర ధా న
మైనదిగాదు. కావున మంత్రిగారు విశ్వ
విద్యాలయ కేంద్రముల యభివృద్ధికి చాలినంత ధనమొసంగి ఆం
ధ్రుల కాకాశంగను కలిగింపవలెనని నమ్ముచున్నాను. విశ్వ
విద్యాలయ వట్టమునం దెన్నిలోపములన్నను విశ్వవిద్యా
లయము ప్రత్యేకాంగ్ల రాష్ట్రమునకు మార్చవలెనని ఆంగ్లము
తలంచుచున్నాడు.” అని పల్కిరి.

పి. సి. నెంకటపతిరాజుగారు ఉపపాదనను బలపర
చుచు వెనుకటి మంత్రియ్యను ప్రకాశముల త్రిణీకరించునచే
యొనను ఈ విషయములో మాత్రము ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయ
మును స్థాపించి ఆంగ్లము గూర్చుమును కొంతవరకు నెరవేర్చిరి.
మధరాసు విశ్వవిద్యాలయమునలే అనుబంధరూపమును నక
లుగనుండక సాశ్రమపద్ధతి నుండవలెనని ఆంగ్లము కోరియుం

డిరి. అందులకై చట్టమునందు సూచింపబడిన విధులను విశ్వ
విద్యాలయ మావరణయందు పెట్టవలెనని చాలినంత ధనము
సరము. విశ్వవిద్యాలయమునకు నిర్ణీతమును కొంతగ్రాంటును
ప్రత్యేకముగ నేర్పరువనట్లు నియమములను సవరించుటకు
భారత ప్రభుత్వము వారి ఆమోదము
అవసరమైనందున అంగ్లజేయుట అసంభవముగ వోచింద. ఆం
ధ్రవిశ్వవిద్యాలయసరిగొద్దులలో నుండేది విద్యాసంస్థ లన్ని
టిని ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమునకు జేప్పవలసినదిగ చట్టమునం
దేర్పరచబడియుండెను గాని అందులకు ధన మత్యవసరము.
స్కీము ఆచరణయందు పెట్టబడి చట్టముచే తలపెట్టబడిన సంస్థ
లు సక్రమముగ తమ విధుల నిర్వర్తించవలసి, క్షీణితుల మరుదెంచి
యుండ నీసంవత్సరపు బడ్జెటులో ధనము ప్రత్యేకింపబడవలం
దుట ఆశ్చర్యకరముగనున్నది. ప్రభుత్వమువారు తాము స్థాపిం
చిన విశ్వవిద్యాలయమునకు తామే ధనమొసంగకుండుట న్యా
యముగాదు. ప్రభుత్వమువారి విషయములో తామే ముందు
కువచ్చి మార్గదర్శకులు గావలెను. కళాశాల ఉన్నతివిధ్యయం
తయు విశ్వవిద్యాలయపరము జేయవలెనేగాని ప్రభుత్వము
వారు తమఅధికారమునం దుంచుకొనరాదు” అనిపల్కిరి.

గొల్లపల్లి జమిందారుగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

నెంకటగిరి కుమారరాజుగారు:-ఉపపాదనను బలపర
చుచు ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయముపట్ల ప్రభుత్వమువారు జూపు
చున్నకైఖరి చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నదనిరి. విశ్వవిద్యా
లయము శిశుప్రాయమునందున్నది. కావున ప్రభుత్వసహాయ
మత్యవసరమైయున్నది. వలసినంతవరకు నొసంగినచో విశ్వ
విద్యాలయ మభివృద్ధి జెందుటకు ఏమాత్ర మవకాశములేదు. ప్ర
భుత్వమువారికి సమర్పించిన స్కీములందు పెక్కింటిలో విశ్వ
విద్యాలయమునకు భవనములు నిర్మించు సమస్యగలదు. విశ్వవి
ద్యాలయమువారిచే ప్రభుత్వము వారికి సమర్పింపబడిన
వి వి ధ స్కీ ము ల ను మంత్రి గారు వెంటనే
అమలులోపెట్ట గోరుచున్నాను. ఒక సంవత్సరమునకు
పూర్వము ప్రస్తుతము ప్రధానమంత్రిగా నున్న రాత్తురు సుబ్బ
రాయనగారు ఈవిషయమై మాట్లాడుచు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాల
యము గొంతు నుశిమివేయవల దని ప్రభుత్వమువారితో ననిరి.
కాని ఇప్పుడు వారు చేయుచుదేమి? ఆహార మొసంగక అల్లాడ
పెట్టుటకంటెను గొంతునులుముటయే చాలమంచిది. నా గొల్ల
పల్లి ఆంగ్ల ప్రధానమంత్రిగా రిదివరలోజూపిన ప్రేమయంతయు
ఇంతశీఘ్రముగ మారినందుల కొశ్చర్యమగుచున్నది. మంత్రిగారి
విషయమై ఆంగ్లములకు ౧౮ ఇట్టి యభిప్రాయమున కెడమీయ
కుండు విషయన మంత్రిగారు వర్తించెదరని నమ్ముచున్నాననిరి.

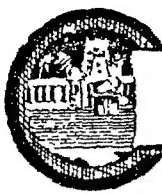
శ్రీ పిల్లలమరి ఆంజనేయులుగారు:- మాట్లాడుచు
ప్రభుత్వమువారికొసంగిన రు 1,50,000 లను విశ్వవిద్యాలయో
ద్యోగుల జీతములకు, స్వల్పవ్యయములకు గూడ చాలునట్లు
లేదనియు, చట్టమునందు సూచింపబడిన కార్యక్రమమున కొక
రూప్యమైనను వెచ్చించుట కవకాశములేదనియు పల్కిరి. విశ్వ
విద్యాలయవట్టము చర్చింపబడవలెనపుడు రాత్తురు సుబ్బరాయను
గారు చాలశ్రద్ధతో ఆచరణయందు పాల్గొనిరి. అట్టిశ్రద్ధ ఉత్సా
హములు ప్రభుత్వపక్షమునకు మరలినవెంటనే అవ్యక్తముగు
టకు ఆస్థానబడి కారణమాయని ఆశ్చర్యమగుచున్నది.
నై సుభాన్సులరుగారి విజ్ఞప్తికి సమాధానముగ ఆంగ్ల జమిందా
రులు, భవానికలసంగిన భూమివిరాళములే విశ్వవిద్యాలయ
మందాంధ్రులకు గల శ్రద్ధను వివేచము చేయుచున్నది. కేంద్రస్థాన
ముల నిర్ణయించువిషయమున ఆంగ్లము వారిలో వారు పరిష్క
రించుకొనగలరు. దేశవాద పురహాలకసంఘమువారి ధార్మిక
బుద్ధివలన ప్రస్తుతము విశ్వవిద్యాలయము నిలువదలగలదనియున్న
ది. కావున గొల్ల మంత్రిగారు చాలినంత ధనమొసంగవలెనని
నమ్ముచున్నామనిరి.

శ్రీ టి. సి. శ్రీనివాసయ్యంగారు:- ఉపపాదనను
బలపరచుచు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయ స్కీమును బలపరచిన తమి
రియందు తాముకరమనియు, విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించి
ధనమొసంగినచో పవని జరుగజాలవనియు, లక్షరూప్యము
లొసంగినంతవఱకు ప్రముఖ పవని రూపాభ్యుదయగావనియు, ఆంగ్ల
సభ్యులు ఎక్కువస్కీములను సభివారి ఎదుటపెట్టి ఆమోదమును
బడయవలెననియు, ఈవిషయమై సభ్యులలో రెండు అభిప్రాయ
ములులుండుటకు తాళలేదనియు, విశ్వవిద్యాలయ ధనము
ఎట్లు వెచ్చింపబడుచున్నచో దానిని ప్రభుత్వమువారు విచారిం
చవలెనేగాని కళాశాలపై విశ్వవిద్యాలయమునకే అధికార
మొసంగవలెననియు పల్కిరి.

శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు:-మాట్లాడుచు
ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయము ఆంగ్ల రాష్ట్రపతే సర్పెంట్తో ఆమో

ధిల్లి, మార్చి 23:—నర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు ఈనెల 24 వ తేదీ ధిల్లీనుండి ప్రయాణమై బొంబాయికి వెళ్లి అచ్చటనుండి ఏప్రిల్ 2 వ తేదీ మద్రాసుచేరదురు, ఏప్రిల్ 9 వరకు మద్రాసునుంచుండిరారు. 12 వ తేదీని కలకత్తాకు వెళిరారు. ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ సింగపూ చేరదురు. (అ, ప్రె)

మదరాసు వార్తలు

మద్రాసు కార్పొరేషను:—లోగడ వాయిదా వేయబడిన కాన్సిలసభ యీనెల 25 తేదీ భుక్రవారం సాయం కాలం 15 గంటలకు జరుగును. 1927-28 బడ్జెటు ఎస్టిమేటు చర్చింపబడును.

వెంకటగిరి మహారాజాగారికి విందు:—నెల్లూరు ప్రాగైన్ పుర యూనియనువారు తమసంఘ రాజపోషకులగు వెంకటగిరి మహారాజాగారికి అల్పహారవిందు సత్కారమును ఈనెల 26 తేదీ శనివారమునాడు నెల్లూరులో నొసంగెదరు.

అస్పృశ్యతా నిరసనము

జబ్బుల్పరము, మార్చి 24:—అస్పృశ్యులు విందుచేయగా 4 కులములవారును పాల్గొనిరి. అస్పృశ్యతానిరసనముచేయుటకు మహాశయ మర్పిందాసు యార్జునసాధుగార్లు చాలకష్టపడుచున్నారు. (ప్రీతేసు)

మైలాపూరు సంగీతసభ:—పైసభ యాజమాన్యమున నడువీధిలోని గోపాల నాయకరు పాఠశాలలో శ్రీమతి బన్నీ బాయిగారిచే ఈనెల 27 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు “వత్సలా కల్యాణము” హరికథాకాలక్షేపము జరుపబడును.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:—పైసభ యాజమాన్యమున మింటువీధి లోండమండలం హైస్కూలులో మహాకథక కంఠీరవ మాంబడి చిదంబర భాగవతరంగారిచే ఈనెల శనివారం 26 తేదీని సాయంకాలం 4-80 గంటలకు సుందరమూర్తి నయనార చరిత్రమునుగూర్చియు, ఈ నెల 27 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 4-80 గంటలకు ప్రహేళికచరిత్రమును గూర్చియు హరికథాకాలక్షేపములు జరుపబడును.

రాకపోకలు:—ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ వైసుచాన్సలరుగారు రగు. సి. ఆర్. రెడ్డిగారు గతరాత్రి దెజవాడకు వెళ్లిరి. ఇండియా గవర్నమెంటు పురాతన కానసరికోధకులగు హిరానంద కాప్రిగారు నేటి ఉదయం మెట్టుపాలయం రైలుదిగి మద్రాసు వచ్చిరి. నేటిరాత్రి బొంబాయివెళ్లెదరు. అడట లీగు ఎలిఫెంటా గవాలనుగూర్చి గ్రంథము వ్రాసెదరు.

దక్షిణిండియా రైల్వే గోల్డెన్ రాక్ వర్క్:—షాపు డిప్ ఇంజనీరుగారు క్విట్ ఇండియా నేటిఉదయం తిరుచునాపల్లినుండి వచ్చిరి.

తిరుచునాపల్లి సెయింటుజోసెఫ్ కాలేజీ ప్రెసిపిటలు గారు గార్లిపరుగారు నేటిఉదయం మద్రాసువచ్చిరి.

చిఫ్ ట్రాన్సుపోర్టు సూపరిం టెండెంటుగారుగారు కాలరావుగారును, వారి భార్యగారును సెలవుతీసికొని ఇంగ్లాండు వెళ్లుటకు నేటిఉదయం మద్రాసువచ్చిరి. వారిసోనే సి.యస్. న్యూబాదంగారు ఈనెల 27 తేదీని ఇంగ్లాండుంచి వస్తారు.

ఇండియనుబ్యాంకు సెక్రటరీగారు విద్యాసాగర పాండ్యగారు నేటిఉదయం ఢిల్లీనుండివచ్చి పనిలో తిరిగి ప్రవేశించిరి.

ఆంధ్రుల చిత్రకళానైపుణ్యము

యూరపుఖండమునందు ప్రదర్శింపబడుట

బాపిరాజుగారి శబ్దబహు

అడివి బాపిరాజుగారు వ్రాసిన శబ్దబహు అను చిత్రపటమును డెన్మార్కులోని దివ్యజ్ఞానసమాజమువారు యీ 150 కొని కోపెనుహాగనునందు వారి కేంద్రకార్యాలయమున నుంచుకొనిరి. ఈచిత్రపు నిరుడు ఆడయూరులో జరిగిన దివ్యజ్ఞాన అర్ధశతాబ్దోత్సవమున ప్రదర్శింపబడెను. అటునుండి ఐరోపాదేశమునకు గొనిపోయి హంగరీ, ఇటలీ, డెన్మార్కుమున్నగు ఐరోపారాష్ట్రములందు ప్రదర్శింపబడిన పిమ్మట డెన్మార్కులో దివ్యజ్ఞానసమాజమువారు కొనుక్కొని బాపిరాజుగారి గణినందించుచు చెక్క-పండిరి.

న్యాయస్థానవార్తలు

నేరము : ఖాసీ—ముద్దాయిల విడుదల

కృష్ణాజిల్లా జడ్జిగారు కోగంటి నాగయ్య, సుంకర రాఘవయ్య అను అంగపుర గ్రామవాసులకు ఖాసీ నేరము క్రింద 5 సంవత్సరముల శిక్ష మొదటివారికిన్ని, 3 సంవత్సరముల శిక్ష రెండవవారికిన్ని విధించిరి.

హైకోర్టుకు అప్పీలు చేయబడినది.

అంగపురంలో రెండు పార్టీలు ఉన్నవి. పెద్దపార్టీకి గ్రామమునసబుగారే నాయకులైయుండిరి. చిన్నపార్టీకి జి. మాణిక్యం అనే అపను (మూడవ ముద్దాయి. పెన్నుకోర్టులో విడుదలకాబడిరి.) నాయకత్వం వహించియుండెను.

పెద్దపార్టీలోచేసిన బొబ్బా రామచంద్రయ్య ఫిర్యాదలలో కలహించెను. ఫిర్యాదీలు ఒక పుట్టిభాగ్యం బాకీ ఉండి వసూలు యిచ్చియుండనందున కలహము ఆరంభమయ్యెను. తిట్లుట కొట్టుట అయింది. గ్రామమునసబుగారి మామగారగు వేళ్ల రామయ్య అడ్డుమురాగా అతనికి నెత్తిమీద బుమైనదెబ్బ తగిలెంది. గాయములు బలమైనవి కలిగినందున కొన్నిగంటలలోనే మరణించెను.

వి. యల్. ఎతిరాజుగారు ఏ. యస్. శివకామినాథన్ గారి ఫలహారతో ముద్దాయిలతరపున వాదించిరి. ముద్దాయిల తరపు పెద్దపార్టీ సాక్షులందరూ పక్షపాతమునహించిన సాక్షులనియు పోలీసువారి ఫస్టుఇన్స్పెక్షనును రిపోర్టులో ముద్దాయిల కేర్లు లేవనియు చనిపోయినవానికుమారుడు కొట్టుటసలము లకువచ్చినపుడు హంతకులెవరో తెలిసికొనజాలకపోయెననియు వాదించిరి.

ఇందుకు వ్యతిరేకముగా పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు వాదించెను.

కాని జడ్జిగారు ముద్దాయిలతరపు వాదమునే నమ్మిరి. ఇద్దరుముద్దాయిలను విడుదలచేసిరి.

నెల్లూరు ప్రాగైస్ వి యూనియన్

తిక్కనజయంత్యుత్సవము-అక్షయ

ఈ సాల్లూ బహుళ నవమీ భానువారమునాడు (27-8-1927) నాయంకాలము 6 గంటలకు పురమండలపాండక్కిన జయంత్యుత్సవము జరుపబడును.

శ్రీ వేంకటగిరి మహారాజాగారు కలాశాలలో సుపన్యాసకులు- శ్రీమంత్ నేలూరు రామదాసయ్యగారు, (యం. యే., యల్. టి.) కవిత్వము కవితాతారతమ్యమును సుతించి యుపన్యసించుదురు.

సుప్రసిద్ధ భాషాకోవిదులు శ్రీయుత జయంతిరామయ్య పంతులు (వి. ఏ., వి. యల్.) గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింప దయతో నంగీకరించిరి.

ఈసమయముననే ఏతత్సమాజకృత వ్యాసరచనాపరీక్ష లోఁ బ్రథముడుగా నుత్తీర్ణుడైన, చిరంజీవి మహావాది వేంకటరత్నం గారికి (ఁబూరు కలాశాలలో, సీనియర్ ఇంటరు మీడియటు క్లాసులోని విద్యార్థి) డాక్టర్ కే. యల్. కేసరి గారి “కేసరి స్వర్ణ పదకము” బహుగౌరవము.

ఎల్లరు విచ్చేయఁ ప్రార్థితులు.

యజ్ఞమూర్తి పాపయ్య, వి. యే., వి. యల్.,

అప్రకాశ పట్టాభిరామయ్య, వి. యే., వి. యల్.,

కార్యదర్శులు.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికదారుల పట్టిక

1927 ఏప్రిలు 1 తేదీనుండిన్ని యీనగరములోని 30 డివిజనులందుగల కార్పొరేషను ఓట్లర్ల జాబితా తయారుచేయబడును.

1926-27 సం॥ తాలూకు పన్నులన్నియు పల్లించినవారే జాబితాలో చేర్చబడుదురు.

సాలుకురు 60-0-0 లకు మించని అడ్డగల ఇంటిలో యీ నగరమందు 6 నెలలు నుంచినవి కాపురముంటాయుండి బాకీ యున్న పన్నులను రూపాదాగా యీ 1926-27 సం॥ రమునకు చేబాకీగా చెల్లించినవారే పోటునకు అర్హులు.

కనుక కేటుచేయర్లు చెల్లించవలసిన పన్నులను వెంటనే చెల్లించి పదరు సంగతి తమపేరు తండ్రిపేరు చిరునామాలతో సహా రివిన్యూ ఆఫీసరుకు తెలియజేసినయెడల పోట్లర్ల జాబితాలో చేర్చబడుదురు.

తరంగభాగవతులు మానేపల్లి

రాఘవదాసుగారు

శ్రీ నారాయణతీర్థ యతీంద్రవిరచిత

శ్రీమన్మహాభాగవతకాలక్షేపములు

వీరు వంగవోల్లూతాలూకా పొందూరు వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ జూబూరి లక్ష్మీనారాయణ భాగవతులవారి ప్రియ శిష్యులు. శ్రీ నారాయణతీర్థులవారు శ్రీ కృష్ణలీలాతరంగిణి భాగవతములో దశమస్కంధమున శ్రీ కృష్ణజననము మొదలు శ్రీ రుక్మిణీకళ్యాణమువరకు గలకథను హరికథగా వ్రాసియున్నారు. దానిని గురుముఖతః సభ్యునించి రాఘవదాసుగారు స్వత్యగా నమలతోగూడ అద్భుతముగా కాలక్షేపములను చేసెదరు. ఈ హరికథలలో రాసక్రీడయును రుక్మిణీకళ్యాణమును ముఖ్యమైనవి. ఒక్కొక్కకోజన జరుగవలసినవి. రాసక్రీడయందు సప్తతాళప్రస్తారము స్వత్యగా నాభినయములతోగూడ జరుగును. శ్రీ శృంగేరి నృసింహభారతస్వాములవారు కాలాటి అగ్రహారమునందు శంకరశారదా ప్రతిష్ఠలు జరిగించినపుడు రాఘవదాసుగారి నవటి కావ్యనిందిరి. అపుడు హరికథలను వారు చిత్రించి చాల సంతసించిరి. రుక్మిణీకళ్యాణము నందలి మంగళాష్టకములందు అచ్చుతనములున్నవి. గంభీర అధిదేవతను నీకు మంత్రోపదేశము చేసెదను. పదేండ్లు శ్రీరామచంద్రము లేకుండ బ్రహ్మచర్య వీక్షతో అనుచునముచేసినచో సుంత్ర సిద్ధి యగునని స్వాములవారు రమ్యగ్రహించి మంత్రోపదేశముచేసిరి. ఆతిగా రాఘవదాసుగారు ంతున సంవత్సరమున కృష్ణాష్టమినాడు ప్రారంభించి 10 వ స్కంధములు అనుదానముగావించిరి. క్రోధనవత్సరమున కృష్ణాష్టమినాడు మంత్రసిద్ధిని బడిసిరి. అనగా దేవతాసాక్షాత్కారము కలగవడి. వీరినాహ్వానింపగోరువారు వంగోల్లూతాలూకా పొందూరుకు వ్రాయవలెను. ఇతరకథలను వినుటకంటే పరమపవిత్రమును శ్రీ కృష్ణభగవానుని చరిత్రాత్మకములగు నారాయణ తీర్థులతీంద్రవిరచిత లీలాతరంగిణియును శ్రీ శంకరభగవత్పాదా చాగ్యులవారిచే నాశ్రియింపబడినవియు నగు మానేపల్లి రాఘవదాసుగారి శ్రీమన్మహాభాగవతకాలక్షేపములను వినుట నిరూపతారక మగును.

వీరిపుకు చెప్పి పురికొచ్చియున్నారు. మైలాపూరులో దేశోధారక శ్రీ కాశీనాథుని వాగ్దేవరారాజ సంతకం గారింటి (రెంటాలహాసు) బసచేసియున్నారు. ఈ సంవత్సరమున నవరాత్రులలో దెజవాడలో ఆశ్వజుష్ట నవమిరోజు శ్రీ నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి గృహమున రుక్మిణీకళ్యాణమును హరికథ చేసి సభ్యుల నానందింపజేయున్నారు.

(ఒక కృష్ణభక్తుడు)

హెడ్డాజినందర్భ మస్తిం

రాయబారము

రాజప్రతినిధిసముదాయంపు

ధిల్లీ, మార్చి 23:—రాజప్రతినిధికి హెడ్డాజినందర్భ నివేదించుటకు మహమ్మదీయ నాయకులు మహమ్మదాబాదు మహారాజావారి నాయకత్వమున రాయబారము పోయిరి.

“ఇబ్ని సాదుకృత్యములు మహమ్మదీయ ప్రపంచమునకు కంటకముగనున్నవి. భారతమహమ్మదీయులు ఆచరణలో నిరసించిరి. యాత్రికులకు ప్రార్థించుకొనుటకైనను స్వాతంత్య్రములేదు. ఇప్పుడు మీకు తెలిపినగాని లాభములేదను పరిసితుగలిగినవి. ముఘల్సంగోరీయు ఇతరపురాతన సలమలను ఆల్లాను జాగ్రత్త పెట్టవలెను గాని అట్లుచేయుటలేదు. తెలిసినవాలునుఛాయాపబ్బులునుఅగోరీలుమొదలైనవి నాశనమైనట్లు ప్రముచేయుచున్నవి. ఇతరరాజ్యములు హెడ్డాజి రాజ్యమున లిఆంతరింగింప ల నాజోకృత్యము కలుగజేసికొనరాదు గాని ఈ గున విషయములు ఆయనయంగీకరించునట్లు తమరుప్రయత్నింపవలెను. 1 హెడ్డాజి మాత్రికులకు స్వేచ్ఛాప్రార్థనకు కలుగజేయవలెను. 2 పరిశ్రమములు నాశనముచేయురాదు ఇదివరకు నాశనము చేయబడినవి తిరిగికట్టించవలెను. దానికథిర్పు భారత మహమ్మదీయులు భరించుటకు సిద్ధముగనున్నా వాటిపై యాజమాన్యము ముట్టావాలిలక్రింద నుండవలెను రాజప్రతినిధి తనరిని చర్యతీసికొని చేయవలసినదేదగనియు తెలిపి సముదాయించి పంపెను.

టి. వాళింగారు మదరాసు టానింగుపరిశ్రమ తరపున నే గట్టిగా మాట్లాడిరి.

అంతట చర్చనావలసినదని తిరిగి కోర్కా జూనియర్ కిరించి రంగస్థాయి అయ్యింది సమరంపై సమర్థులు పుచ్చుకొనబడెను. అనుకూలపక్షమును ప్రతిపక్షముననుగూడ విరియి సమానముగా సమర్థులను తెలిపిరి. అధ్యక్షుడు ఓట్లసంఖ్యను చెప్పగానే అన్ని పక్షములవారును కరతాళధ్వనులు జేసిరి. ప్రస్తుత పక్షాలనే నిలుపుట అధ్యక్షుని ధర్మము గావున నేను సమరంకోరకే ఓట్లకేయమున్నానని చెప్పి అధ్యక్షుడు తన సమర్థులని సమరం కనుకూలముగా తెలిపెను. అంత అసభికార సభ్యుల హాస్యధ్వనులతో సమరం ఆమోదింపబడినట్లు ప్రకటించబడినది. అనుకూలరు. 54 గురు, ప్రతిపక్షులు 50 గురు.

తే. హను నై యెగుమతివన్ను తొలగించుట

అధ్యంతర తీర్మానము ఏగిపోవుట

హిందూదేశపు తేయాకును యునైటెడ్ కింగ్ డము ఎక్కువగా నుపయోగించుచున్నదవలన తేయాకుపై యెగుమతి పన్నును తొలగించునూచనను అధ్యంతర పెట్టుచు ముక్తాంశింగు గాకోక సమరం నుపపాదించిరి. ఇదిగూడ యింగ్లీషులో ప్రీఫరెన్స్ యనియును దీని కంతమొక్కడ అనియును వీరడిగిరి. డి. పి. మిత్రాగారు బలపరచిరి. సర్ బాసిల్ బ్లాక్టెగారు తేయాకు మీద ఎగుమతిపన్నును విధించుటయే తప్పనిచెప్పిరి. తోళ్ల యందున్న సుగుణము లిందుగానరావు. పాపము దానిమీద ఏను మతిపన్నునుంచి 9 లక్ష లాసంగినందులను పట్టెగారికి వంద నము లిచ్చిందుచున్నాను. (నవ్వు)

ప్రకాశం గారు:— తేయాకుపైన పన్నునుంచి 50 లక్ష లుతీసికొనడు.

ఆరీక సభ్యుడు:— పన్నును తొలగించినట్లయిన తేయాకుకుంపెనీలతో నున్న ఒడంబడికను తిరిగి నిర్వాహించుకొని వారి లాభములమీద పన్ను విధించుటకు వీలగును. ఇందువలన ఆదాయము నకు నష్టము రాదు. పైగా ఆరీకాకుకే లాభము రాగలను.

పండిత నీలకంఠరావుగారు ప్రభుత్వమువారు టీప్లాంటరు లకు ఏకాధికారమువంటి సహాయముచేయ జూచుచున్నారని చెప్పిరి. తీర్మానము ఓడిపోయెను.

జాయింటుకుంటుంబముల ఆదాయముపైపన్ను

హిందూ కుటుంబముల జాయింటురాబడి విషయమున రాబడినపన్నును వేరుచేయవలెనని ముక్తాంశింగు గాకోవి ఘట ప్రయత్నమును చేసిరి.

ప్రకాశం గారు. నూపరుటాక్సు క్లాజును వదలివేయవలె నను సమరం నుపపాదించిరి.

రాబడిపన్నునుండి ఆదాయము ప్రభుత్వమువారి క క్లరరేదాయని సర్ బాసిల్ బ్లాక్టెగారుడిగిరి.

ప్రకాశం గారు:— మీ ప్రభుత్వములో పూర్వమున రాబడిపన్నునుండి ఆదాయమేలేదుగదా యనిరి. (నవ్వు)

నూపరుటాక్సు ఇంగ్లాండులో తొలగింపబడియుండగా హిందూదేశమున నింకను బాధించుచున్నదని సర్ విక్టర్ సా నూనుగారు చెప్పిరి. తీర్మానము నిరాకరింపబడినది.

పిమ్మట ప్రెసాన్సుబిల్లు క్లాజువారిగా ఆమోదింపబడినది.

ప్రెసాన్సుబిల్లును ఆమోదింపవలయునని సర్ బేసిల్ బ్లాక్టెగారు కోరుట

ఉప్పుపన్ను తగ్గింపబడుటవల్ల కలిగిన ఫలితములు

ప్రెసాన్సుబిల్లును ఆమోదింపవలయునని సర్ బేసిల్ బ్లాక్టెగారు పాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఉప్పుపన్ను పది అణాలకు తగ్గించుటచే ఆదాయము 812 లక్షలు తగ్గును. కాని కడవి కనువత్సరము అక్టోబరు నెలనుండి ఇంతవరకు రూ 1-4-0 చొప్పున కొంతఉప్పు, వర్తకులకు అప్పుగ ఇవ్వబడినది. ఈ మొత్తము వచ్చుటచే నష్టము కొంతవరకు తగ్గును. పూర్తివివరములను తెలుపజాలను గాని ఉప్పుపన్ను తగ్గుటచే ఆదాయము అనుకొనిన దానికన్న 8 కోట్లు తగ్గునని రూఢిగ చెప్పవచ్చును. కాని తల కనితలంపుగ తోళ్లపై ఎగుమతి కుంకము నిలచియుండుటచే 9 లక్షల ఆదాయము అధికము కాగలదు. ఈ సంవత్సరము 814 లక్షలు నిలవ ఏర్పడునని బడ్జెటునందు అంచనా వేయబడినది. కాని ఈ మార్పువల్ల కోటిరూప్యములు నిలవకూడయిండును. ఇట్టి పరిస్థితులలో రాష్ట్రీయకప్పములను తగ్గించు విషయమై మరల ఆలోచింపవలసియుండును. ఉప్పుపన్ను తగ్గినందులకు కొందరు చింతపడుచున్నట్లు ప్రభుత్వమువారికి తెలియుచున్నది. (లేదు, లేదు అను శేకలు విహారు ప్రతినిధియగు గయ ప్రసాద సింగుగారు బిగ్గరలేదు అని అరచెను.) 'లేదు' అని విహారు ప్రతినిధి బిగ్గర అరచుచున్నాడు. రాష్ట్రీయకప్పములు తగ్గిన ను తగ్గునన్నను విహారువారికంత చింతలేదు. కాని లబ్ధపరిరా యుగారు పంజాబునియోజక పక్షములవారి నెట్లు తృప్తిపరచెదరో తెలియకున్నది.

ఉప్పుపన్ను తగ్గుటచే ఆర్థిక విషయములపట్టి హోరహోరము

ఎట్టికష్టమేర్పడునో జయకరుగారు గమనించిరాయని ప్రశ్నించుచున్నాను. మద్రాసు ప్రతినిధులు తమ కోటకులను ఎట్లు ఎదుర్కొనెదరో తెలియజేసెను. కాని ఈగర్హయముపై సభయందు మరచుచున్నాను. అప్పుడు మరల దీనిపై సభవారు ఆలోచింపవలసివచ్చును. ఈవిషయములను సభవారు గుర్తునందుచు కొనెదరని తెలచుచున్నాను.

“ఇబ్బందులు తీర్చిసగాని ఖర్చులను ఆమోదింపము”

బిల్లును నిరాకరింపవలయునని రంగయ్య గారు కోరుట

బిల్లును నిరాకరింపవలయునని సి. యస్. రంగయ్య గారు పాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

ఇబ్బందులను తొలగించుటకు పూర్వము ప్రభుత్వపు ఖర్చులను ఆమోదింపకూడదను సిద్ధాంతము ననుసరించి ప్రెసాన్సు బిల్లును నిరాకరింపవలయునని కోరుచున్నాను. శాసనసభ వారు ఆమోదింపు తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు చరించుట లేదు. భారతీయులు విశ్వాసము స్నేహభావము ప్రకటింపవలయునని బక్రెనుహాడ్ ప్రభువుగారు కోరిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభ్యులుగ ప్రవేశించి రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొని పనిచేయుచున్నారు. ఇంతకన్న ఎక్కువ స్నేహభావము ప్రకటించుట ఎట్లు వీలగునో తెలయకున్నది. నిరంకుశాధికార గ్రహమువారు చేయుచున్నట్టి ఆమోదింపు మతలయూపు చుండవలయుననియు, బక్రెనుహాడ్ ప్రభువుగారు కోరుచున్నాడు. ప్రజాప్రతినిధులు అట్టి అవమానమును సహించజాలరు. అట్టి ప్రాయములను గుర్తెరుగ బక్రె హాడ్ ప్రభువు గారు తలచిన రౌండు టేబుల సమావేశము జరుపుట ఉచితము. 1924 సంవత్సరమున ప్రెసాన్సుబిల్లును నిరాకరింప వలయునని పండిత మోక్షగృహా రొసగి ఉండేకపూర్వమును ఉపన్యాసమును సభవారు మననమునకు తెచ్చుకొనవలెను. అప్పటికిని ఇప్పటికిని పరిస్థితులు మారలేదు. మన ఇబ్బందులు తొలగలేదు. నిరంకుశాధికార వ్యవహారు అంతమొంద వలెను. (రంగయ్యగారి మాటలు చెప్పుచుండ సర్ ఆర్థురాండురు వడ్డి మనుగారు సర్ చార్లెసు ఇన్ని ముగారు సర్ బేసిల్ బ్లాక్టెగారు సర్ బుకేంద్రనాథ మిత్రాగారు ఒకరివెలదిఒకరు సభవదలిపోయిరి) సభ్యులందరు నవ్విరి. పీఠకావ్యతమగ సభను వదలిపోవుచున్నారా? అట్లయిన వారి ప్రవర్తనమునందు కొంత అడ్డముండును (నవ్వు) వారు భావోచితమైన స్థానములందు కూర్చుండుటకు మనకు అధికారముండవలెను (అధికారసభ్యులనవ్వు)

కల్లెగడ్డిను ఆహమరుగారు:— మీరు వచ్చి కూర్చుండవచ్చును. (నవ్వు)

రంగయ్యగారు ఉపన్యాసము ముగించిన పిమ్మట సభ ఆవులకేయబడినది. మరల రేపటిదినము 10 గంటలకు సమావేశమునను. (అ. పే.)

తపాలా ఉద్యోగుల ఇబ్బందులు

భారత శాసనసభలో ప్రశ్నలు

శ్రీ. మర్రి 22:— కేటడినము భారత శాసనసభలో తపాలా ఉద్యోగుల ఇబ్బందుల విషయమై బి. పెగనూరు నాయకు గారడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వసభ్యుడు ఈక్రింది విధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—

మద్రాసు రాష్ట్రమున రైల్వే మెయిలు సర్వీసునందలి చిన్న ఉద్యోగులకు ఇంటిబాడుగకు కొంత ఆలస్యపు ఇచ్చు విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. సబార్డినేటులకు సంవత్సరమునకు 20 దినములు కాజాయలు తీపు ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు రుద్దేమిచుచున్నారు. రన్నరులకు తప్ప మిగత ఉద్యోగులందరకు ప్రైముస్కెలు ననుసరించి జీతములివ్వబడుచున్నది. రన్నరుల దీర్ఘకాలము ఉద్యోగమునందుండుట లేదు. కావున వారికి ప్రైముస్కెలు ననుసరించి జీతముచ్చుటకు వీలులేదు. సెలవు పెన్నను మున్నగు సౌకర్యములందు రన్నరులకును ఇతర చిన్న పరివారాద్రమను ఎట్టి భేదము లేదు. 1927-28 సంవత్సరమున మార్చివరకు జీతముల ననుసరించి మద్రాసు సర్కిలునందలి గుమాస్తాలకు రెండు స్కెలలు జీతములునిచ్చి యింపబడగలవు. ప్రస్తుతము తపాలా బలవ్రోతుల యొక్కయు తపాలాకాఖయందలి పనివారియొక్కయు జీతములపై ముగియమై తగు పరిశీలన మొనర్చి అవసరమైనచో మార్పు లొనర్చ ప్రభుత్వమువారు రుద్దేమిచుచున్నారు.

రైల్వే మెయిలు సర్వీసు సార్వరులకు అభివృద్ధి అలవస్సు ఇచ్చు విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. ఈవిషయమెంటునందలి ఇతర పనివారి హక్కులపట్ల ముఖ్య ప్రభుత్వమువారు ఆలోచింపజెను. (ప్రశ్ని ప్రశ్న)

శ్రీ. కోటిరెడ్డిగారు:— ఇరిగేషను స్కీము సాగించు ఖర్చు పెట్టుబడిపై వడ్డీ తగ్గిన ఫలసాయముచున్న స్కీములన్నిటిని ప్రొడక్టివు స్కీములుగ గుర్తించవలెను. అని యీ సభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

శ్రీ. ఎస్. గోవిందరాజులు మద్యుర నానుగజేతుడు ఉద్యోగుల యిబ్బందులగుర్చి విచారింప ఉపసంఘమును నియమించవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

సాని వెంకటాచల చెట్టిగారు:— స్థానిక సంఘముల క్రిందనున్న పాఠశాలలో నేర్పుటలేకున్న నూలువకుసుకులను, నూత్నభాష యేదియైనను హిందీభాషను విద్యార్థులకు నేర్పి శాస్త్రోత్తర మొసగవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

కృష్ణమగోదావరిజిల్లా శేరిలింగంపేటము ఏలూరునుండి నిడదవోలునకు మార్చవలెనని బి. వెంకటాచల చెట్టిగారు ప్రతిపాదించెను.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

అధికారేతర కార్యక్రమము

మద్రాసు శాసనసభయందు యీ నెల 29, 30, 31 తేదీలందు అధికారేతర కార్యక్రమము యీ దిగువ కీర్తిగ జరుగును.

నెలములు

శ్రీ. కోటిరెడ్డిగారు, 1908 ఎట్టిటులాండు అట్టినను సమరంపైయును ప్రవేశపెట్టెదరు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు 1928 మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టమును సవరించు చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు.

జె. ఎ. సాలదానాగారు జిల్లామునిసిపలు చట్టమును సానిక సంఘముల చట్టమును సవరింప బిల్లు ప్రవేశపెట్టెదరు.

పి. ఆంజనేయులుగారు ఎట్టిటు లాండాట్ట సమరం బిల్లు ప్రవేశపెట్టెదరు.

గ్రామోద్యోగుల బిల్లు

ఎస్. ముత్తయ్య మద్యురగారు గ్రామోద్యోగుల చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు. ఈబిల్లుయొక్క కారణోద్దేశములు యీ రీతిగ తెలుపబడినది. రాష్ట్రములో ముప్పాతిక భాగము గ్రామకరణములు, మునపలు ఉద్యోగములు వలెపారంపర్యము గ నున్నవి. రాష్ట్రమునందు దన్ని ప్రాంతములందు నీ ఉద్యోగములు ఒకేరీతిగ నుండుట మంచిది వ్యత్యాస ముండుటనవసరము. భారీ వచ్చినపుడెల్ల ఉద్యోగమునకై పలువురు పోటీపడి రేడి దురలవాటు బాగుట్టులెను. అందుకోరకే యీబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినది.

తీర్మానములు

డి. నారాయణరాజుగారు:— ఏలూరు హిందూయంబజన సంఘము గ్రంథాలయము నిర్మించుట కేర్పాటుజేయబడిన స్థలముపై విధించిన రూ 4-3-3-7 పన్ను తగ్గించి మామూలుగ నిర్మించుటపై విధించినట్లు ఎకరమునకు రూ 6-4-0 చొప్పున వసూలు జేయవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వము వారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

జి. ఆర్. ప్రేమయ్యగారు:— గ్రామములకొని పట్టణములకొని పెద్దవిజేయు స్కీము లేమయిన నున్నచో స్థానిక సంఘములు వాటిని అయి జరిపినపుడు చాలకాలమునుండి నివాస మేర్పరచుకొనిన నిమ్మ జాతులవారిని కలవంతముగ తొలగింపరాదని ప్రభుత్వమువారికి యీ సభవారు శిఫార్సుజేయుచున్నారు.

బషీరు అహమ్మదు సయ్యదు:— ఎం. పి. నారాయణ మినహారిని వెంట కి విడుదల జేయమని యీ సభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

పాకశాలలందు బాలబాలికలందరికి నైర్యపరీక్ష జేయుంచుమండలెనని ఎల్. సి. గురుస్వామిగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెదరు.

రా|| సా|| ఆర్. శ్రీనివాసరావు:— కల్లు సారాయి నిషేధవార్తములు క్రితమును ఆంగ్లేషీయు ఆసియాకు క్రిష్టును, ఫోగీ, ఆయుధపూజ, దీపావళి, మొహరము పండుగ నెల వుదినములలో శాసనసభ స్థానిక సంఘముల ఎన్నిక దినములలో ను మూయించవలెనని యీ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

వైస్రకశాలయందు విద్యార్థి శేతనము రూ 900 నుండి 540 కి తగ్గించవలెనని కె. ఆర్. వెంకటరామయ్యగారు ప్రతిపాదించెదరు.

ఇండియన్ క్రైస్తవవిద్యార్థులకు నిమ్మ జాతివిద్యార్థుల కొసంగ ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసంగవలెనని డి. భామకుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు.

కె. వి. ఆర్. స్వామి నాయకుగారు:— రాజమండ్రిలో కర్నాటికు శేవరములునకు తగిన పెట్టుబడి జేసి ప్రభుత్వమువారే పనిజరిపించు చుండవలెనని యీ సభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

కె. కోటిరెడ్డిగారు:— ఇరిగేషను స్కీము సాగించు ఖర్చు పెట్టుబడిపై వడ్డీ తగ్గిన ఫలసాయముచున్న స్కీములన్నిటిని ప్రొడక్టివు స్కీములుగ గుర్తించవలెను. అని యీ సభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మద్యుర నానుగజేతుడు ఉద్యోగుల యిబ్బందులగుర్చి విచారింప ఉపసంఘమును నియమించవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

సాని వెంకటాచల చెట్టిగారు:— స్థానిక సంఘముల క్రిందనున్న పాఠశాలలో నేర్పుటలేకున్న నూలువకుసుకులను, నూత్నభాష యేదియైనను హిందీభాషను విద్యార్థులకు నేర్పి శాస్త్రోత్తర మొసగవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

కృష్ణమగోదావరిజిల్లా శేరిలింగంపేటము ఏలూరునుండి నిడదవోలునకు మార్చవలెనని బి. వెంకటాచల చెట్టిగారు ప్రతిపాదించెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించి, దాని యవస్థ యదివఱకు ఉపేక్షనహించుట, ప్రభుత్వమునకు పాపిగాదు. విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి ధనము ప్రధానసాధనము. ఇంతవరకు సీసేటుభవనము ప్రారంభము కాలేదు. మాతృభాషద్వారా విద్యను గణపుటకు తగుప్రయత్నము లారంభము కాలేదు. కొత్తగ పరీక్షలను నెలకొల్పినను, అంతమాత్రముచే విశ్వవిద్యాలయప్రయోజనము విస్తరించదు. ప్రభుత్వకళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయవశమగు నాశ గనుపింపలేదు. విశ్వవిద్యాలయము తన స్వేచ్ఛను కాపాడుకొని, త్వరలో అదర్శ సాఫల్యముగాంచునని నమ్ముట కింతవరకు కాధారము గనుపింపలేదు. విశ్వవిద్యాలయలక్ష్యము గొప్పది. కాని, సాధన సామగ్రి అందుబాటులోలేదు. ఇట్టిపరిస్థితులలో మేధావులగు వైస్రూపానుస్థాపకమూత్ర మేమి చేయగలరు? ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు ధన వంతు లింకను తగువిరాళముల నొసగనిమాట నిజమే. కాని, విశ్వవిద్యాలయము తనలక్ష్యమును జేరుటకు నట్టుదలతో కృషి నలుపుచున్న దనియు, ఆంధ్రప్రదేశ్చరమునకు నిజమగులాభము చేకూర్చుచున్నదనియు దోచినగాని, ఆంధ్రదేశపుధనకులు విశ్వవిద్యాలయమునకు తోడ్పడుటకు ముందుకు రారు. అందుచే విశ్వవిద్యాలయమును సాఫల్యస్థితిలో నుంచవలసిన బాధ్యత, ప్రభుత్వముపై నిలిచి యున్నది. ధనసహాయము జేసినమాత్రాన, విశ్వవిద్యాలయము తమకులోబడియుండవలె నని ప్రభుత్వమునకు తలంపగూడదు.

ఈ సంగతిని ఉపాధ్యక్షులు పలుమరు తేటపరచిరి. స్వేచ్ఛావాతావరణమునందే, విశ్వవిద్యాలయోద్యమాలు సజాము గాగలవు. ఆకున్నద, కేంద్రబిడ్డ విశ్వవిద్యాలయములకు ప్రభుత్వము సహాయము జేయుచున్నను, వానిని నశవరచుకొనుటకు చిట్టి ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింపక సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ నొసగిరి. అట్టి స్వేచ్ఛానకాశములనే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున కొనగవలయును. దేశభాషా మూలకవిద్యను ప్రవేశపెట్టుటకుగాని, వృత్తివిద్యలను ప్రోత్సహింపవలయుటకుగాని, శాస్త్రసరిశోధనకు చేయూత నొసగటకుగాని, ధనము పుష్కలముగ నుండులయును. డబ్బు లేనిది, ఎట్టి స్త్రీములను తమూచుజేసినను నొక్కటియే. విశ్వవిద్యాలయము కొనయాపిరితో జీవించునంత వరకు విద్యావిధానముచక్కండజాలదు. ప్రజలు గోరు నూతన సంస్కరణములను కొనసాగించుట దుర్లభమగును. ఇట్టి సందర్భములలో బట్టెలలో ప్రత్యేకించిన లక్ష్య పనులైనవేల చూపాయి. గ్రాంటు ఏమూలకు వచ్చునో యూహించవచ్చును. ఇందుకు

బాధ్యులెవరయినను, విశ్వవిద్యాలయముపట్ల ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యతలను బాగుగ గ్రహింపలేనని అనుకొనవలసివచ్చును. ఇతర ఖర్చులను తగ్గించి, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు తగిన గ్రాంటు నొసగియుండవలసినది. నిన్నటిదిన మీవిషయమై మద్రాసు శాసనసభ్యులు కొందరు ప్రధానమంత్రికి సభలో నివేదించిరి. విశ్వవిద్యాలయమున కిచ్చిన గ్రాంటు స్వల్పమని మంత్రిగారికి గీకరించిరి. కాని ఆర్థికసంఘమువారియెదుట అన్ని సూచనలనుబెట్టి వారి అంగీకారము బొందినగాని ఎక్కుడు డబ్బిచ్చుటకు సాధ్యపడదని. మంత్రిపరిశ్రమియంతయు వైస్రూపా కమిటీవారి యనుగ్రహముపై నాధారపడియున్నది. మంత్రిగారి యనుగ్రహముపై విశ్వవిద్యాలయ మధారపడియున్నది. విద్యాశాఖ ఎంతనిస్సయహాస్థితిలో నున్నదో గ్రహింపవచ్చును. త్వరలో రాష్ట్రకప్పములు తొలగునుగాన, తగిన డబ్బును విశ్వవిద్యాలయమున కొనగటకు వీలేర్పడునని, ప్రధానమంత్రిగారురడించిరి. కాని భారత శాసనసభవారు ఉప్పుపన్నును తగ్గించినందున, రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలతోగూడ లోపము కలుగునని బ్లాక్లెట్టుగారు భయపెట్టుటచే, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు మంత్రిగారు హామించిన డబ్బు జేరక జోవచ్చును. అట్టితరీ, విశ్వవిద్యాలయము నామ మాత్రముగ నిలిచియుండవలసివచ్చును. ప్రభుత్వ సహాయము విషయమై తగిన నమ్మకము గుడరుకుంటుంటే, ఆంధ్రదేశమందలి విశరణశాలు లండనును తమ విశ్వవిద్యాలయమునకు ధారాళముగ సహాయముజేసి, ఆంధ్రులయశమును కాపాడుట వివేకము. ప్రభుత్వమువారి యుపేక్షకు ఆంధ్రప్రముఖులు తగినప్రత్యుత్తర మొసగి, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును సాఫల్యమగుస్థితికిదెచ్చుట యత్యవసరము. ఆంధ్రరాష్ట్రము ముందుగ లభించినచో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మింతహీనస్థితిలో నుండియుండదు. ఆంధ్రదేశప్రయోజనములకు తగిన ధనము తప్పక లభించేడిది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముతో బాటు ఆంధ్రరాష్ట్రమును త్వరలో సంపాదించు అంత యవసరమో, ప్రస్తుతపరిస్థితులు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి.

పన్నులచట్టము: ఉప్పుపన్ను

ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికచట్టము నామోదింపగోరుచు సర్ బ్లాక్లెట్టుగారు చేసిన ప్రసంగము విచిత్రముగ గనుపట్టును. ఉప్పుపన్నును భారత శాసనసభవారు తగ్గించినందులకు, వారిని నిందించుట బ్లాక్లెట్టుగారి కేమాత్రము పాపిగాదు. బ్లాక్లెట్టుగారు తలపెట్టినచో, ఉప్పుపన్నును రాష్ట్రకప్పములను గూడ తగ్గించుటకు సాధ్యపడెడిది. మిలిటరీ ఖర్చులో నేమాత్రము తగ్గించినను ఇట్టి పన్నులను సులభముగ తొలగింపవచ్చును. మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గించుట కవకాశము గలదని గూడ, బ్లాక్లెట్టుగారిదివరకు గర్భితముగ నంగీకరించిరి. ఇంచితేపు ప్రభువుగారు సూచించిన పరిమితివరకయినను మిలిటరీఖర్చును తగ్గింపవలగును. అంతవరకయినను, ప్రభుత్వమువారు రేల నేయరాదు? ఇక్కార్యమును నలువక, ఆర్థికసభ్యుడు ప్రజాప్రతినిధుల నూరక బెడరించుట

చోద్యము. ఇదివరకు 3 కోట్ల 64 లక్షలు నిలువ మిగులు నని యూహించిరి. భారత శాసనసభవారు గావించిన తగ్గుదలవలన, నిలువ కోటిరూపాయల కన్నను తక్కువ యగునట. ఇందువలన రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదల పూర్తిగ కొనసాగదట. సస్తి మెంటరీ డిమాండుల నయినను బ్లాక్లెట్టుగారు గోరరట. ప్రజాప్రతినిధులను బ్లాక్లెట్టుగారి రీతిని క్షింప నెంచిరిగాబోలు! కాని ప్రజాప్రతినిధులు భీతికెంద నక్కరలేదు. ఉప్పుపన్నును తగ్గించుటచే, వీరు జనసామాన్యమునకు మహాపకారము గావించిరి. రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలకన్ననుగూడ, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలవలన ప్రజలధికుముగ సంతుష్టి జెడకమానరు. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదల కనుకూలముగ వోటు జేసినవారిని ప్రజలు నిరసించవలయు నని కోరుచున్నది. బ్లాక్లెట్టుగారుగూడ నిట్టిపందెమునే వైచుచున్నారు. పంజాబువోటురులను లజవతిరాయి గారు సంతృప్తిపరుపగలరాయని వీరడుగుచున్నారు. జయకరుగారు బాంబాయి నెట్టిస్థితికిదెచ్చిరో చూడుడని, వీరు వెక్కిరించిరి. బెంగాలు ప్రతినిధులు, తమ చర్యవలన నెట్టియుప్రదనము గలదో గ్రహింపనేలేదట. మద్రాసు ప్రతినిధులు తిరిగి స్వగృహముల కరుదెంచునప్పటికి, వోటర్ల చీవాట్లు సిద్ధమగునట. బీహారు ప్రతినిధికి, రాష్ట్రకప్పముల విషయమై శ్రద్ధయే లేదట. ప్రజాప్రతినిధులెవరును, ప్రజలక్షేమముపట్ల శ్రద్ధపహింపకున్నను, బ్లాక్లెట్టుగారిక్కరే యీ భారమునంతను మోయుచున్నారా ఏమి? ఈరీతిని, ఒకపన్ను కును యింకొకపన్ను కును ముడిబెట్టి, ప్రజాప్రతినిధులమధ్య భేదము గల్పించుటలో నేమి, ప్రజలకును వారి ప్రతినిధులకును మధ్య కయ్యము బెట్టుటలో నేమి, బ్లాక్లెట్టుగారు దిట్టలు. ఈమారుగూడ, బ్లాక్లెట్టుగారి విభేదతంత్రమువలన, బాంబాయి ప్రముఖు లగు సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకూర్లుదాసు ప్రభృతులు తాటస్థము వహించుట సంభవించెను. బాంబాయి రాష్ట్రమున కిందువలన అపాయము వాటిల్లునని వీరు భయపడియుందురు. ఇంతటితో నాగక, బ్లాక్లెట్టుగారు మరియొక రీతిని గూడ ప్రజాప్రతినిధులను భయపెట్టుచున్నారు. స్టేటు కాన్సిలు సభవారు, తాము గోరిన రీతిని ఆర్థికచట్టమును ఆమోదించెదరని, వారెగురుదురు. ప్రభుత్వ నిర్ణయములకు స్టేటుకాన్సిలు సభవారు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుట యాచారముకాదు. అందుచే ఆర్థికచట్టమును ఉన్నదున్నట్లు స్టేటు కాన్సిలుసభవారిచే నంగీకరింపజేసి, తిరిగి దానిని భారత శాసనసభ వారియెదుట బెట్టెదరని, బ్లాక్లెట్టుగారి ప్రసంగము తేటపరచుచున్నది. అప్పుడయినను భారత శాసనసభవారు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొని బుద్ధిగలిగి ప్రవర్తించురని, వీరు హామించుచున్నారు. వెనుకటిమారు, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదల విషయమున భారత శాసనసభవారు రిటులనే వెనుకంజనైచిరి. ఈమారును అటులనే జరుగునని బ్లాక్లెట్టుగారు తలంచుట సహజ మయినను, భారత శాసనసభవారు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొందురని నమ్మెదము. బీదల కెల్లరకును ప్రాణాధారమగు ఉప్పుపన్నును తగ్గించినందులకు, భారత శాసనసభవారిని వోటరులు ప్రశంసించెదరుగాని, నిరసించరు. అందుచే వోటరులవిషయమై వీరెంతమాత్రము భయ

పడనక్కరలేదు. ప్లాట్లుకొన్నింటి సభనుండి ఆర్థిక చట్టము వెలువడిన పిమ్మట మాత్రము, భారతశాసనసభ్యులు లొంగిపోవుచో ప్రజల విశ్వాసమును వీరు పూర్తిగా కోల్పోయెదరు. ప్రజలమేలు కొరకు గాక అధికారవర్గ లాభముకొరకు ప్రతిపాదించబడుచున్న ఇట్టి ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరింపవలెనని రంగస్వామిగారు కోరుట వింతగాదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుట విధియైనను ఇతరపక్షములవారు గూడ వీరితో చేతులగలసి, ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానముపట్ల తమ యసమ్మతిని దృఢముగ జూపుట యవసరము.

తేయాకుపన్ను : బ్లాక్ ట్టుగాడిచర్య

తేయాకుపై గల ఎగుమతిపన్ను రద్దుచేయ జనునని సర్ బ్లాక్ ట్టుగారు బడ్జెట్టు నందు సూచించియుండిరి. దీనిని రద్దుజేయుటకు, తమకు వీలులేకున్నను, అందువలనగలుగు నష్టమును భర్తీ చేయవచ్చునని తెలిపియుండిరి. ఇంతవరకు తేయాకు కంపెనీలకు వచ్చు లాభములలో 100 కి 25 వంతు పైననే ఇకకంటాక్కు విధించుచున్నారు. మిగిలిన భాగమును వ్యవసాయపు రాబడికింద పరిగణించుటచే, పన్నును విధించుటలేదు. కాని, ప్రభుత్వము వారు విచారణ సలుపగ, నూటికి 50 వంతుకుపైగ వ్యవసాయేతరపు రాబడి వచ్చుచున్నదని, తెలిసినట్లు. అందుచే, నిట్టి హెచ్చురాబడిపై ఇకకంటాక్కును విధించునెడల, నష్టము భర్తీయగుననియు ఎగుమతిపన్నును రద్దుజేయవచ్చుననియు బ్లాక్ ట్టుగా రూపొందిరి. అందు కనుగుణముగ నొక తీర్మానమును గూడ ప్రవేశపెట్టిరి. బ్లాక్ ట్టుగా రీయూహను తెలిపిన నాటినుండియు, తేయాకుతోటల యజమానులగు యూరపియనులు హాహాకారముల సలుపసాగిరి. ఇట్టి సూచన అన్యాయ మనియు, అక్రమమనియు ఖండించిరి. మామూలుగ నెట్టిరాజీకిని లొంగని బ్లాక్ ట్టుగా రీవిషయమున మెత్తపడి తమ తీర్మానము నుపసంహరించికొంటిమని, ప్రకటించుట చోద్యము. ఈ విషయమై తేయాకుతోట యజమానులతో, బ్లాక్ ట్టుగారింకను యోచింపవలయునట్లు. తేయాకుతోటలవిషయమున భేదము లేన్నియో గలవట్లు. కొన్నితోటల రాబడి 100 కి 50 కన్న తక్కువగ నున్నదట. భారతశాసన సభ వారితో యోచింపకుండ, బ్లాక్ ట్టుగారు తమ యిచ్చవచ్చినట్లు మెలగుట భావ్యముగ లేదని, రంగస్వామి అయ్యంగారు మందల్నింట్టి భారత శాసనసభలో ముక్తానుమింగుకొట్టు సవరణను ప్రతిపాదించుచు, తేయాకుపై డిగ్రీమతిపన్నును తొలగింపగూడదని, దృఢముగ వలీకిరి. కాని, బ్లాక్ ట్టుగారు వీరి సవరణ సంగీకరింపక నిరాకరించిరి. బ్లాక్ ట్టుగారు యూరపియను వర్తకుల విషయమై చూపు దాక్షిణ్యమును, దూరాలోచనను ఇతర విషయములలోగూడ కనుబడిచిన సంతయో మేలుగ నుండును.

మదరాసు శాసనసభ : తీర్మానములు

29 వ తేదిన జరుగు మదరాసు శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులు ప్రతిపాదించెడి తీర్మానములలో కొన్ని ముఖ్యమైనవి గలవు. స్థానిక సంఘములు నిర్వహించుబడులలో, నేతను నేర్పకుండ నూలు

పడుకుటను నేర్పగూడదని, యంతకుపూర్వ మొక ఉత్తరువు వెలువడియుండెను. ఇందువలన నూలు, పడుకుటను నేర్పుటకు సాధ్యపడకున్నది. హిందీ బోధింపగూడదని నిషేధ మమలులో నున్నది. ఈ రెండు నిషేధములను తొలగింపవలయునని, స్వామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు తీర్మానమును ప్రపాదించెదరు. ఈ తీర్మానమును మంత్రిగారగీక రించుట లాభకరము. ఇందలి కోర్కెలు కడుస్వల్ప మయివి. హిందీని, రాటమును నిరుత్సాహపరుప దలచిన తప్పు నిట్టి తీర్మానము నామోదింపకుండుటకు కారణము గనుపించు. జస్టిసు మంత్రులు చేసిన యుత్తరువులకు కారణమును గ్రహింపవచ్చును. అసహాయవాదు లభిమానించు విషయములను నిరాకరించుటకు వారు కంకణముగట్టుకొనుటచే, నిట్టి నిస్సారముగ ఉత్తరువులను ప్రచురించెరి. స్వతంత్ర మంత్రు లిటీవల కద్దరు విషయమున ప్రత్యేకాభిమానము జూపుటచే, వెనుకటిమంత్రులు సలిపిన అన్యాయములను తొలగించుట ధర్మము. అధికారప్రతిష్ఠ కొరకు వారు ప్రాకులాడ నక్కరలేదు. ప్రభుత్వపు పాలిసీకిని, ఇట్టి చర్య అడ్డుపడ నేరదు. ఏలూరు యువజన సంఘముపై విధించెడి భూమిపన్నును రు 6-4-0 లుగ నిర్ణయింపవలెనని, దండు నారాయణరాజుగారు దెచ్చెడి తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. ధర్మప్రతిష్ఠాపనలపై కన్న నెక్కుడుపన్నును విధించుటచే, ఈ సంఘమునకు విశేషనష్టము గలిగినది. భవననిర్మాణము పూర్తిగాక నిలిచిపోయినది. అందుచే ప్రభుత్వమువారు తమ దృక్పథమును మార్చుకొనుట యవసరము. నారాయణ మిశనుగారి విమదలగూర్చియు, కర్నాటిక్కు పేషరు మిల్లుగూర్చియు, నిడదవోలును జిల్లాకార్యస్థానముగ జేయుటగూర్చియు, తీర్మానములు గలవు.

మోటారుపన్ను

ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యుడి మారు బడ్జెట్టులో జేసిన ఘనకార్యము, మోటారుపన్నును తగ్గించుట. ఉష్ణపన్నును తగ్గించుటకు సనేమి రాయనెడి బ్లాక్ ట్టుగా రెప్పడును మోటారుపన్నును తగ్గించుటకు మాత్రము కుతూహలము జూపుచునేయుండిరి. వీరిపంత మీమామ నెరవేరినది. బ్లాక్ ట్టుగారి సూచనప్రకారము, మోటారు బండ్లపై దిగుమతిద్యూటీ 100 కి 30 నుండి 20 వరకు తగ్గింపబడెను. పైరులపై దిగుమతి సుంకములు 100 కి 30 నుండి 15 వరకు తగ్గింపబడెను. ఇందువలన గలుగురివిన్యాసప్రమును పాటింపనక్కరలేదని బ్లాక్ ట్టుగారి తలంపు. ఇట్టి సానుభూతి బీదలబరువులను తగ్గించువట్ల మాత్రము బ్లాక్ ట్టుగారు చూపుట లేదు. ఆకారణముచేతనే, బ్లాక్ ట్టుగారి బడ్జెట్టుకు “ధనికుల బడ్జెట్టు” అని పిలుచుట ఆచారమయినది. మోటారుద్యూటీని తగ్గింపగూడదని, టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరిగాని వారిసవరణ భారతశాసనసభలో నిరాకరింపబడెను. తమపంతము చెల్లినందులకు, బ్లాక్ ట్టుగారు మిగుల సంతసింపకమానరు.

పోస్టు రేట్లు

ఉష్ణపన్నును తగ్గించిన భారతశాసనసభ వారు, పోస్టుకార్డు ఖరీదును అర్థశాతాంశికానికి తగ్గించుటకు వెనుదీయుట శోచనీయము. సామా

న్యప్రజలు కార్డులను తరుచుగ నుపయోగించుచుండురు. అట్టితరి దొరస్వామి అయ్యంగారి ప్రతిపాదన సంగీకరించియున్నచో, బీదలకు మిక్కిలి ఉపశాంతి గలిగెడిది. ప్రజాసామాన్యము సులభముగ గ్రహించెడి రాజకీయసౌకర్య మిదియే. ప్రజాప్రతినిధులు పలువు రితగ్గుదల కనుకూలురుగ నున్నారని గ్రహించవచ్చును. కాని బీదలభారమును బ్లాక్ ట్టుగారు గ్రహించజాలరు. ఉష్ణపన్ను చర్చసందర్భము నందువలె, బ్లాక్ ట్టుగా రీమానును బీదలయెడ సానుభూతిరహితముగ మెలగిరి. యూరపియను వర్తకులకు సంబంధించిన ప్రశ్న వచ్చినపుడు మాత్రము, వీరు ఆతురము గనుపఱచుచుండురు. స్వపరిపాలనము లేనికతన, ప్రజల కెట్టి నష్టము గలుగుచున్నదో, యిందునుబట్టి గ్రహించవచ్చును.

తోళ్ల పన్ను

తోళ్లపై ఎగుమతిపన్ను తొలగింపబడునని, ఇండియా బడ్జెట్టులో ప్రచురింపబడెను. ఈ సూచనను తోళ్లవర్తకు లామోదింపలేదు. చెన్నరాజధానిలో సీవర్తక మధికముగ నున్నది. మద్రాసువర్తకులు బలముగ నాక్షేపించిరి. ఉష్ణపన్నును, పోస్టు రేట్లను తొలగింపక, తోళ్లపన్నును తేయాకుపన్నును తొలగించుట వింతగ దోషకమానదు. భారత శాసనసభలో తోళ్లపన్నును తొలగింపవలెనని బ్లాక్ ట్టుగారు చేసిన సూచనను నిరాకరింపవలయునని, రంగస్వామి అయ్యంగారు సవరణను దేగ, నది భారత శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. బ్లాక్ ట్టుగారి ప్రయత్నములకు విఫలము కలిగెను.

పోలీసు వ్యయమును తగ్గించుట

పోలీసు ఖర్చులో అయిదులక్షల మొత్తమును తగ్గింపవలెనని మొకటరమణయ్యంగారు దెచ్చిన తీర్మానమును మదరాసు శాసనసభవారు అంగీకరించి ప్రస్తుతపద్ధతులపట్ల తమ యసమ్మతిని దెలిపిరి. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు, ప్రజాప్రతినిధుల విమర్శనల గాంచియైనను, పోలీసుశాఖను సంస్కరించుట సముచితము. పోలీసుశాఖ రిజర్వుడు శాఖ యయినను, ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయములను నిరసించుట ప్రభుత్వమునకు పాడిగాదు. పోలీసు శాఖను ప్రజలవిశ్వాసమునకు పాత్ర మగునట్లు జేసినగాని, దానిప్రయోజనము విస్తరింపదు.

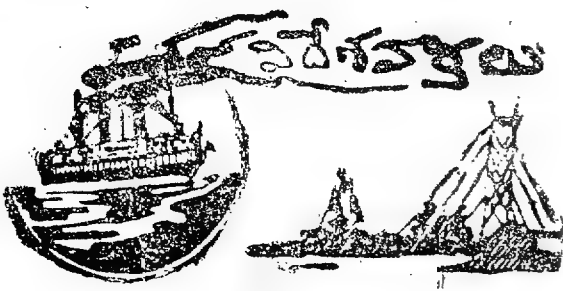
దక్షిణాఫ్రికా ఏజెంటు

భారతీయుడే యుండవలె ననుట

వర్తకమండలివారి తీర్మానము

జాంబాయి, మార్చి 28 :—భారత ప్రభుత్వమువారికి వర్తకమండలివారు ప్రజాసామాన్యమునకు గౌరవనీయుడగు భారతీయుడే దక్షిణాఫ్రికాలోని ఏజెంటుగ నియమింపవలసి ననియు ఆతని పరివారమును భారతీయులుగనే యుండవలెననియు తీర్మానించి తంతి సంపిరి.

మరియుక తంతియందు మండలివారు అంతర్జాతీయ ఆర్థికమహాసభకు మువ్వరు ప్రతినిధులుగాక పంపవలసిన అందరను మేలో జేసినాపంపవలెనని తీవ్రముగ సూచించిరి. అస్సెంబ్లీని విచారించి ప్రజాగౌరవమునకు పాత్రులైనవారి సంపదలను, ఈ సూచనను నిరసింపినచో వారు జేసినా మహాసభవారికి భారతజేత రాజప్రతినిధులను ప్రభుత్వమువారి పంపలేదని సూచించుటకు తీర్మానించినట్లు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్వాంగు హోం అల్లకల్లము

దోపుట్ల-వరకురామస్థితి

గుగ్గి, మార్చి 24:—స్వాంగు హోం అంతర్జాతీయపరిస్థితులు నిన్న రాత్రి నెమ్మదిగానే యున్నట్లు. బ్రిటిషు, అమెరికా, ఫ్రెంచి, జపాను, ఇటలీ, డచ్చి, స్పెయిను పోర్చుగీసు నేనలు (నాకావళము, సైనికులు) సెటిల్మెంటును గాపాడుచున్నారు. ఫ్రెంచిపట్టణముగూడ కాపుగాయుచున్నది. ఇందులో 1500000 చీనావ్రజలు చాలకలవరముతో కొట్టుకొనచున్నారు. మూడుకోజులంతా సమ్మెగట్టిరి. పట్టికసర్వీసులో పనిచేయు పనివాం ద్రందరును జేరిరి.

సెటిల్మెంటు సరిహద్దుపై ఆపువపుడు ముట్టడిజరిగెను. తొన్ని ప్రమాదములు తగిలెను. రక్షక సైన్యములో కొన్ని గుండులు వచ్చిపడినవి.

సెటిల్మెంటు కావల కల్లోలముగయున్నది. చాలవందల ఉత్తరచీనా సైనికులు దక్షిణసేనలో జేరిరి. రాత్రి అంతయు చీనానిగరములో పరకురామస్థితి, దోచుకొనుట సాగెను. సెటిల్మెంటుకావల చెవులా గింగురుచునుటల ఎడతెరిపిలేకుండ ఫిరంగుల మ్రోత అదే పనిగ మ్రోగుచుండెను.

ఇందో చీనాకంపెనీ

నాకనుడే గొంగులుబట్టుకొని బియాస్పేగుంపోయి రట. వివరములు తెలియవు. ఓడవంగలు దోచుకొన్న సాక్షులలో బియాస్పేజేరిరి.

న్యూఢిల్లీలో నిన్న విదేశస్త్రీలు, పిల్లలు ఖాళీజేయుటకు ప్రారంభించిరి.

స్వాంటంగు ప్రజలు చీనా నగరమును దోచుకొనుచున్నారు. 150000 మంది సమ్మెగట్టిరి.

చీనా జాతీయభావముల పట్ల తాము సానుభూతితో నున్నను స్వాంగు హోంను విప్లవ ఏజెంటు ఘోరకృత్యములచే తమ మనసు బాదుచేయుచున్నారనియు అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటుపట్ల ఇంకొక ముగ్గురిని జేర్చుకొనవలసియు, అంతయు తమచేతిలోనే యుంచుకొనుటకు అవసరమును సైన్యము శుభయోగించెదమనియు, మితవాదులగు చీనావ్యక్తులు, విదేశీయులు తమకు తోడ్పడి వాడెత్తుకొనదలచిన చార్లను ఆమోదించవలెననియు, విప్లవపద్ధతులను మానవలె ననియు అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటుపట్ల వా రడిగిరి. ఉత్తర చీనా సేనలు వందల కొలది హద్దు వీరిలోపలబడిరి. కాని నిరాయుధులగ జేసివేసి వారిని బరిమిజేరిరి.

అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటుకు గుండ్లు గురియు చు, నేయున్నవి. జపానువారు డెబ్బకు డెబ్బ చేయుచునేయున్నారు గుండ్లు.

న్యూఢిల్లీలో విదేశీ పౌరులలో పనిచేయువారందరను సమ్మెగట్టిరి. బ్యాంకుల దగ్గర సిటిజిజేరి. పనిచేసెద మన్నవారిని భయపెట్టుచున్నారు.

బ్రిటిషు కాన్సలుకు

“చావుదప్పి కన్ను లాట్టపోవుట”

స్వాంగు హోం, మార్చి 23:—అంగ్లో ఫ్రెంచి మతసంఘముండి 500 చీనా విదేశస్త్రీలను పిల్లలను ఉపద్రవమునుండి తప్పించుటకు ప్రయత్నించుచుండ, గార్డు ప్రభువును, బ్రిటిషు కాన్సలు జనరలు సర్ సిడ్నీ బాల్గ్రూవ్ గారిని క్యాంటనులు బట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించవారెట్లునో తప్పించుకొనిబతుకుటజేరి. చావుదప్పి కన్ను లాట్టపోయినది. వీరిని బట్టుకొని సోదాజేసిరి. స్వాంటంగు సేనలన్నియు చాలవరకు నిరాయుధులైనవి. విగిరినవారు క్యాంటనులకు లోబడిరి.

అమెరికనుల ఆతురత

స్వాంగు హోం పరిస్థితులను ప్రెసిడెంటు కూర్చుండి ఆతని హితులు ఆతురతతో కనిపెట్టి జూచుచున్నారు. ప్రాంకు, గ్రేటు బ్రిటనులలో ఆలోచించియే, తానేవరకు దీసికొన్నను, దీసికొనుటకు. కాకర్లు తిరుగదాముకంటే ఇది ఎక్కువ ఘోరముగ పరిణమించునని యనుకొనుచున్నారు.

అమెరికను సొకా సైనికులు వచ్చుటతోడనే కొంత భయ ముడిగి నునకు నెడతెరినది.

తక్షణము అంపకున్నను, 5000 సైనికులను బంపుటకు అమెరికా సిద్ధముగ నున్నట్లు.

అంతర్జాతీయ ప్రదేశముపై దండెత్తుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

స్వాంగు హోం, మార్చి 22—12, 18 మంది స్వాంటంగు సైనికులు వాతులైరి, బ్రిటిషు సేనలచేత. మునుపు అంతర్జాతీయ ప్రదేశమును ముట్టడించుటకు జేసిన చోటనే వీరు రణనిహతులైరి. మొదట 200 స్వాంటంగు సైనికులు నిరాయుధులై నెమ్మదిగ లోపల ప్రవేశించిరట. ఇంకొక 100 మందిలోపల చొరబడుటకు ప్రయత్నించిరి. సరిహద్దులను గానలిగాయుచున్న డర్బముపటాలమును గాల్చిరి. దరహంపటాలము మరల గాల్చి స్వాంటంగు సైనికులను బారదోలెను. ఇద్దరు దరహం సైనికులు తుతగాల్తులైరి. సెటిల్మెంటు కు తరముగ సాయుధులై ఉత్తర దిక్కు సైనికులు లోపల ప్రవేశింప చీనావారి పాకులకుతు ప్రత్యుత్తరముగ దరహంపటాలములు మరసేరంగలను ప్రయోగించవలసినచ్చెను. తరువాత నిరాయుధులగ గావించి 800 ఉత్తరదిక్కు సేనలను లోపలికి రానిచ్చిరి. జపాను నాకా సైనికులు మరికొందరిని నిరాయుధులుగా జేసి లోనికి రానిచ్చిరి. జాతీయ సైన్యముయొక్క ముందుభాగము సేటి మాధ్యాహ్నము ప్రవేశించునను తలంపుతో ఉత్తరదిక్కునుండి ఇంత మంది లోపల చొరబడుచున్నారట. పి షు సే న సేనాని చాంగుకొంపిడుగారికి లోబడిరి. ఇతని కార్యాలయమున కోమింటంగుపతాక మెగరుచున్నది. అయినప్పటికిని వేనవేలు స్వాంటంగు సేనలు చేపేదగరను ఇతరచోట్లను పిషుచేసుగారి చర్య ఎదిగిని దోచుదు. తేపు చేపేను చెప్పలరు జాతీయ సేన లాక్ మించుకొనుట.

అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటు ఉత్తరభాగములందు కంద కములను గాల్చు పెల్లులు బడినవి. ఒకటి ప్రెస్విటీరియను మత కార్యాలయముపై బికి ప్రేలెను. కాని ఎదిగిని ప్రాణాపాయము లేదు. సెటిల్మెంటు కావల చాల గోలగనున్నది. ఉత్తరదిక్కు సేన లొకను సాయుధులై లను నడిపించుచున్నారు. కనిపించిన చోటు లన్నిటిని విచక్షణలేకుండ గాల్చుచున్నారు. శ్వేత రషియనులు రైలును నడిపించుచున్నను, స్వాంటంగులు పోరుచున్నట్లే తెలియవట. లేక రైలును విడిచి పెట్టి వచ్చుటకు భయపడుచున్నారని చెప్పుకొనుచున్నారు. స్వాంటంగులలో ఇద్దరు రషియనుల నుదీసి తమ సన్నీల మొకల విద ఆశిరములను గ్రుచ్చి బ్రిటిషు సైనికులయెదుట జూపిరట చీనావారు చూచి ఆనందించిరట. చేపేలో కేవలము నరకము గాని వేరులేదు. పిల్లలన్నియు శవములతో నిండిపోయినవి. పెక్కుమంది స్త్రీల ప్రేళ్లను ఉంగరములను దీసికొనుటకు కొని వేసిరి. దొరకన దానినంతను దోచుకొనిరి. కాని దోచుకొన్న దానినంతను చులకనగ గొంపోవుటకు వీలు లేకుండెను. ఇతర దోపిడిగాండ్రు వచ్చి తమకు వాటా ఇవ్వమని గోలజేయుచున్నారు. సమ్మె ఇంకను వ్యాపించుచున్నది. రెడెల భయము (విప్లవకారులు) ఎప్పుడగుచున్నది. సమ్మె ప్రకటించినపుడు స్కాకలను హతీలచే బాగుచేయించినందులకు వెదురుకట్టలతో గొట్టుటకు నిశ్చయించితిమి. గాన తమ నివేనకార్యాలయమున కు రవ్వని బ్రిటిషు స్కాక నడిపించు యజమానికి కబురంపిరి. రానిచో ఆతనిని ఆతని కుటుంబమును గాల్చెన మనిరి.

మునిసిపలు సంగతులు

తగాదాలు లేకుండజేసికొనుటకు స్వాంగు హోం నున్న కర్నలు హేఉడ్ మున్నగు మునిసిపలు అధికారులను జాతీయ వారులు కలురంపిరి. హేఉడ్ గారు వచ్చిరి. తిరిగిపోవుచుండగ హేఉడ్ గారిని విద్యార్థులు ఆతనిని ఒకగంట ఆపుజేసిరి. ఆతనిని సోదాచేయుటకు ప్రయత్నించిరి. ఆతని మోటారుబండి వానిని గొట్టిరి. సమయమునకు శతస్మిదళ సైనికులు వచ్చిరి. బ్రిటిషువారిని గాపాడెను. జాతీయ సైన్యాధిపతి పంపినదళము.

స్వాంగు హోం బ్రిటిషు సానములదగ్గర కాల్పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

స్వాంగు హోం, మార్చి 23:—500 మంది సాయుధులై బ్రిటిషు సానముల కెదురుగ ఆందోళనమును జరిపిరి. ఈశాన్య జిల్లాలో బ్రిటిషు సానములపై గరితేకుండ గాల్చిరి. కాని బ్రిటిషు వారు మరల కాల్చలేదు. తుద కీగుంపు అంతయు నదలిపోయినది. ఇంకొక 800 మంది మార్గంలో వంతెనమీదయున్న కొల్లు స్త్రీలుగాడ్డలను సుదూషించిరి. ఈ పటాలము తగాదా లేకుండ బెట్టి బోయెను. ఇంతవరకు 8 వేల ఉత్తర చీనా సైనికులు నిరాయుధులైరి. సింగబోస్ నింపబడుచున్నది.

చీనా పరిస్థితులు

ప్రభువులసభలో చర్చ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 23:—ప్రభువులసభలో చీనా పరిస్థితులను చర్చించిరి. హ్యంగ్ ఒడంబడికనిమి త్తము జరిపిన రాయ బారము లొకను ముగియ లేదని. డెస్పాచ్ గారనిరి. అంగునే అట్టి ఏర్పాటును స్వాంగు హోం గూడ చేసుగారు జేయవచ్చుననిరి. ప్రభుత్వము వారట్టి ఒడంబడిక ను పేక్షించిరి.

క్యాంటను ఓడదొంగలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హంకాంగు, మార్చి 23:—రెండు విమానములు క్రూయిజరులు, బియాస్పేలో ఓడదొంగలను తునుమాడి రక్తపాతము లేకుండ వారిగుంపును, నివాసమును నిర్మూలముజేసి తిరిగి వచ్చెను. హంకాంగుకు చీనాలో బహిష్కరణము ప్రారంభమైనప్పటినుండి క్యాంటనులో ఓడదొంగలు హద్దుమారిపోయిరి. అందుచే శృతిమించకుండ ప్రాణాపాయము రాకుండగముందే వరకము ఆరుమాడై ఆగిపోవుటకు ముందే రూపదంబుటకు ప్రభుత్వమువారు తలబెట్టుచున్నా మనిలండనులో అనుకొనచున్నారు. సాధారణముగ, చీనా ప్రయాణికులు పడవల నాపు జేసెదరు. కప్తాను బియాస్పేలోయున్న దొంగలగూడెములోనికి బోవునటుల జేసెదరు. ఇవల సరకును దింపెదరు. దీనిని ఆపుటకు చర్యనుదీసికొను టవరమని క్యాంటనులే అంగీకరించిరి. కాని ఇంతవర కట్టి చర్యనే దీసికొనలేదు.

పెక్కుమంది పంజాబు సైనికులను గాల్పుట

అంగ్లో సైనికులకు గాయములు తగులుట

గుగ్గి, మార్చి 21:—చీనా ఉత్తరదిక్కు సేనలు దక్షిణసేనల ముందట పారిపోవుచున్నవి. దాక్షిణాత్యులు స్వాంగు హోం విద బడుచున్నారు. న్యూఢిల్లీలో స్వాంగు హోం రైల్వే కడ్డుగా నున్నారు. చాగ్చిను బట్టుకున్నారని జెప్పుచున్నారు.

స్వాంగు హోం దక్షిణముగ సుంగుకియంగు దగ్గరగూడ ఉత్తరదిక్కు సేనలు మరలిపోవుచున్నవి.

ఒండొరులు ఒడంబడిక జేసికొని తుదకు స్వాంగు హోం రాటుము లేకుండజేసికొనెద రనుచున్నారు.

నగరమంతయు సమ్మెగట్టునని ప్రబలవదంతు లున్నను కొంతమందినాత్రమే సమ్మెలో జేరిరి. సమ్మెకు ప్రతిహాలురను, పనిచేయువారిని జంపుటకు అదేసరిగ ప్రయత్నించుచున్నారు. రెండు నెలలలో 80 మంది స్త్రీపురుషులు ఘోర మరగాములకు బాల్చిరి.

స్వాంగు హోం సెటిల్మెంటు కు తరముగనున్న సరిహద్దులో నున్న పంజాబు సైనికులను పెక్కుమందిని గాల్చిరి. ఇంకొకడు చనిపోయెను. ముగ్గురికి డెబ్బలు తగిలినవి.

స్వాంగు హోం జిల్లాలో 10,000 ఉత్తర సైనికులు దక్షిణ సేనలో జేరిరి. స్వాంగు హోం సరిహద్దు జేరిరి.

అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటులో అంతయు నెమ్మదిగ నున్నది. ప్రజలు అధికారుల ఉత్తరపు సనుసరించి లోపల నే యుంటున్నారు. అందుచే పిషులు వెలవెలబోవుచున్నవి. జనసమృద్ధము లేకపోవుటచేత దేశీయ స్వాంగు హోం నగరములో మహాదారుణములు జరుగుచున్నవి. స్వాంటంగు సేనలు పీల్చిలో పోరాడుచున్నవి. నలుదిశలనుండి గుండ్లు ఎగురుచున్నవి. అనేక చోట్ల పరకురామస్థితి యగుచున్నది.

ఈపోరాటములో రెండు బ్రిటిషు సాయుధ కళటములు పాల్గొన్నవి. పంజాబు సైనికులను దారికాచి కాల్చిరి. సందులోనుండి వీరుపోవుచుండ అదేపనిగ గండ్లవర్ష మునుసరిపించిరి. ఈజిల్లాలో ముఖ్యముగ క్యాంటనులు విస్తారముగ నున్నాడు. చాల జనసమృద్ధమైన సందు, అందుచే పాంతకులను బట్టుకొనుట కష్టము. సమ్మెదారులు పోలీసువారిలో దీక్షినిరి. పనివాండ్ల గెంటుటకు కార్యాలయవ్యవసాపకుడు పోలీసువారిని బిలిచెను. పనిపొండ్లు లోపల సమ్మె విషయమై సమావేశమైనపుడు కబురంపెను, పోలీసువారికి. పోలీసువారి తలపై రాళ్ల పాన కుడిసెను. బలవంతముగ లోపల పోలీసువారు చొరబడిరి. అశ్వాయాధులైన సిక్కులు జనులను పారదోలిరి. అ పు డు కొంతనెమ్మది ఏర్పడినది. ఇద్దరు కానిస్టేబులుకు చాల గాయములు తగిలినవి.

దేశీయనగర ముఖముగ బ్రహ్మపురీయుముగ, అదేపనిగ మరసేరంగుల శతస్మృతిల మ్రోత చెవులు గింగురుచుచున్నవి. అక్కడ అధికారు లెవరును లేకుండుటచే ఆలయలను అవకాశముగ గొని ఆల్లరిముక ముదిరి గోలచేయుచున్నది. అంతర్జా

తీయవట్టాములో గుండ్లు పడినవి. కె.తీర్థయ్యలోపల రత్న జార్జము సభకు పటాలము నుంచిరి.

దక్షిణపేటలు చాంగ్గోర్లగర్ల వైపు కె.తీర్థయ్య కొట్టి వేయుచున్నారు. హ్యూంబంట్లవైపున వైపుకొక గోడయునున్నది. వీరు క్యాంటన్మెంట్లో జేరవచ్చును. హ్యూంబంట్లో వీరు ప్రవేశించుతోడనే ఒక న్యాయాంగిం తప్ప యాంగిం స్త్రీకి దక్షిణ ముగ నున్న చీనా అంతను పేరే వశపరచుకొనెదరు. వీరిదే అధికారవంతయు. నేటి యుద్ధము. హ్యూంబంట్లో అంత యు నెమ్మదిగ నున్నది. విదేశీయులు భయపడుటలేదు. 1200 అమెరికను సాకాదళము సన్నీలతో నేడు సెటిల్మెంటులనుండి వెళ్లిరి.

హ్యూంబంట్ సెటిల్మెంటులో కాపుదల కొరకు స్పెయి ను, డచ్చి, ఇటలీ వైపునముల వచ్చినవి.

పోస్టుఆఫీసు, చీనా దుకాణములలోను జాతీయపతా కమే ఎగురుచున్నది. అసలు క్యాంటన్మెంట్ నగరమునకు కొద్ది మైళ్ళలోపుననే యున్నది.

చీనాసేనలు ఫ్రెంచిసేనలు ఘర్షణపడి ఒకరినొకరు కాల్చుకొనిరి. చీనావారిని భారద్రోశిరి.

హ్యూంబంట్, మార్చి 21: 15,000 మంది సమైక్య జేరిరి. చీనా హ్యూంబంట్ నగరమును హ్యూంబంట్ సేనలు దో చు కొనుచున్నవి. ఇంకా వశపరచుకొనుచున్నది. దారు యుగమున్నది.

భారత సాకాదళము
కావలసిన సాకలు

లండన్, మార్చి 21: భారత సాకాదళమునకు గావ లసిన సాకల సప్లయినిగూర్చి ఆలోచించితిమని కామన్వెల్త్లో వింటర్జను ప్రభువు నుడిచెను.

ఇండియా సమగ్రమున నుపయోగించు సాకలు ఆంగ్ల సాకాదళమువారివద్ద లేవని వింటర్జను ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

ఇండియాలో వైమానికదళము

భారతీయులను జేర్చుకొను వైమానికదళము లేవనియు వింటర్జను ప్రభువు బహుశ డెను.

భారత సైనిక మందిపులు

మందు తగ్గుటకంటే హెచ్చునను విషయమును, ఈవిష యమైన డిల్లీ కాపసభలో గగ్గిన అసంతృప్తిని బర్మెన్ హెడ్ గారు ఎరుగుదురనియు ముందంపులు ఎక్కడనునని బ్లా క్టుగారు చెప్పుటకు ముందు బర్మెన్ హెడ్ గారితో ఆలోచిం చలేదనియు, ఇండియా జేమును విషయమై రుచింపని మాట లను జెప్పక తప్పదనిరి వింటర్జను ప్రభువు. రాజకీయభరితము లెట్లున్నను ఆరెండ్రుబట్టి ప్రపంచములో ఏవైనాములోగూడ ఇంత తక్కువ న్యాయము లేదనిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్లాక్టుగారి ప్రకటనముపై జరిగిన ఆక్షేపణలను తమ కింకను బంపలేదనిరి, వింటర్జను ప్రభువు.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు పటాలము

ను హెచ్చించువిషయమై ఇండియను ఆస్ట్రేలియన్ టెరి టోరియలు ఫోర్సు కమిటీ నివేదికము నాలోచించుచువుడు నిర్ణయించెద నునిరి, వింటర్జను ప్రభువు.

బెల్జియను విషమావస్థ

లండన్, మార్చి 21: బెల్జియంలో నున్న బ్రిటిషు మంత్రి ఇటలీ సురక్షితోగూడ యుగోస్లావియా వైనికసంఘ థమును ఆక్షేపించి రన్నమాట వాస్తవము గాదనుచున్నారు. ఖాయముగ ఎవరును చెలపలేదు. బ్రిటిషుమంత్రి యుగోస్లా వియా విదేశాంగమంత్రిని జూచి సంగతిసంవర్ధములను. దెలిసి కొని చాల నిదానముతో ప్రవర్తించవలెననిరి. ఫ్రెంచిమంత్రి బర్లేరీ మా మంత్రిగూడ అటులనే చెప్పెరు.

ఈతగవును అంతరింప జేయుటకు జాతిసమితి సభ్యులు ఒక సభను గావిందుటకు ఆలోచించుచున్నారు.

చేజిలు అడవివంతను జాట్ల వైమానికుడు డిపినిడోగారు మానాసులో ప్రవేశించిరి.

యూర్యు-ప్రభువు

లండన్, మార్చి 21: యూర్యు-ప్రభువు సంపూర్ణాశో గ్యము గాంచినది. నిన్న పల్లిండ్లనుండి బయలుదేరెను. ప్రివెన్ ట్విఫములో యూర్యు-ప్రభువు ఆమెను గలిసికొనును.

సాకాదళవిస్తరణసభ

ప్రారంభసంఘసమావేశము

విస్తరణ బహుళిక

జినివా, మార్చి 22: సాకాదళవిస్తరణమును గూర్చి ఆలోచించుటకు జినివాలో ప్రారంభసమావేశము గూడినది. ప్రతిసంవత్సరము సాకాదళమునకు ఒక శతాబ్దము విని యోగించెదలో ప్రతిసంవత్సరము జాతిసమితి సెక్రటరీ జనర లుకు డెలవవలెననియు భూమిమీద నుపయోగించు దళము లను ఇంతయుంచవలెనని నిర్ణయించవలెను. సాకల బరువు, తర గతి ఫిరంగులు శక్తి నిర్ణీతసంగతులకు మించియుండరాదు. ఇట్లు అంగీకరించువారు వాషింగ్టను ఒడంబడిక నంగీకరించవలెనని నిశ్చయ ప్రభువు దెలియజేసెను.

విమానముల విషయమై గూడ నిబంధనలు చేయబడును. ఈ ఒడంబడిక 10 సంవత్సరములు అనుబంధము. ఒడంబడిక నుల్లంఘించిన చేయవలసిన కనిని ఆలోచించెదరు.

ఒడంబడిక తేలికాన్నవారిలో ఎవరైన యుద్ధముజేయ వలసి వచ్చినపుడును ఎవరైన తిరుగుబాటుకు పూనుకొని లెవ రించినవో వారు దళములను హెచ్చుగ నిర్ణయించుటకు అభ్యంత ర ముండదు. జూరుగుగ పైనికొనవలెనున్న ఎక్కువజేయ జచ్చును. జాతిసమితి అంగీకరించిన ఎక్కువజేయవచ్చునట.

సాకాదళములు

యుద్ధసాకలను రద్దుజేయు విషయము సముద్రస్వాతంత్ర్యము

లండన్, మార్చి 21: 5000 టన్నులకు మించకుండ క్రూయిజరులను తయారు జేయవలెననియు అంతకు మించియుండ రాదనియు అపుడు సింగపూరు సాకాదళమునకు అవసరమే యుండ దని. వేల్ఫ్యూరీ రాసమును కార్మికసభ్యులు ప్రవేశపెట్ట కామన్వెల్త్ వారు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారే సాకా దళమును తగ్గించుటకు ప్రారంభించవలెనని కార్మికసభ్యు లనిరి కాని అంగీకృతము గాలేదు. జినివాలో గాని ఇతరచోట్లలో గాని జరుగు సాకాదళ నిర్ణయసభలో ఇప్పటికి మిగిలిన ఏమియు ప్రవేశపెట్టువలెన లేదనియు, యుద్ధసాకలన్నిటిని రద్దుజేయ మీ లేదనియు అంతర్జాతీయలన్నిటిని రద్దుజేయవలెననియు బ్రిటిష్ గావనిరి. సమాప్రస్థావంత్ర్యము ఇంగ్లండుకు ముఖ్య మగుటచే ఇతర ప్రభుత్వములకు అంగీకార మగునటుల సాకాదళమును తగ్గించుటకు అంగీకరించునట ప్రకటించెను.

లండన్ విధులందు ప్రమాదములు

తగ్గించు ఏర్పాటులు
లండన్, మార్చి 21: లండన్ విధులందు మోటారు ప్రమాదములు నూటికి 50కి పోవున హెచ్చిపోవుటచే తగ్గిం చుటకు కొన్ని ఏర్పాటులను తలపెట్టుచున్నారు.

కలకత్తా హిందూ టెలిగ్రాఫు సిబ్బంది తగ్గించుట
లండన్, మార్చి 21: కలకత్తా హిందూ టెలిగ్రాఫుల యపు సిబ్బందిని తగ్గించుటలగాని వారికి రావలసిన సెలవును వా రనుభవించజాలకున్నారను విషయమునుగూర్చి గాని, కల కత్తా వర్తమలు తమ తండ్రివార్తలు అత్యల్పస్వముగ చేరు చున్నవని మొత్తముకొన్న సంగతిగాని ఏమియు తెలియవని యు కాని ఆవిషయమై విచారణ సల్పుచున్నారనియు కా మన్వెల్త్ లో వింటర్జను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

సర్ హ్యూక్కి ఫర్డు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, మార్చి 23: సర్ హ్యూక్కి ఫర్డుగారు ఫ్రెం యిలు సెటిల్మెంటుగవర్నరుగను మారేపు హైకమిషనరుగా ను సర్ హెచ్చుబట్టి మున్సిపల్ గారు సిలోనుగవర్నరుగను నియమి. నటశిరి.

నోటీసు

ది న్యూస్ పేపరుగోనానరిజిల్లా కో ఆపరే టివు థాడరేషన్ తరపున ఇరువురు సూపరువైజర్లను నియమించదలచినాము నలయునారు తమ క్వాలిఫికేషన్లుతో 1927 నాటి నోటీసులునా 4 తెదీలో పుగా యాదగిన అప్రెంటిసుకు దరఖాస్తును పంపుకొ నవచ్చును.

యేలూరు } సామవేదం సర్వనారాయణమూర్తి
28-3-27 } కార్యదర్శి

ఖర్గబహదరుసింగు విచారణ

8 ఏండ్ల కఠినవరకము

తీవ్రముగ గాయపరచినందులకు శిక్ష

ఖర్గబహదరు ధైర్యసాహసముల మెచ్చుకొనుట

పూర్వాల బహిరంగసభ

కలకత్తా, మార్చి 23: మిషన్ కో హత్య ఇప్పటికి విచారణ పూర్తయ్యెను. ప్రాసిక్యూషను తరపున హెన్రీస్టిగా రిట్లు ముద్దాయి ఖర్గబహదరుసింగుగారినిగూర్చివాట్లాడిరి. న్యాయమూర్తి గ్రిగరీ ప్రత్యేక జూరీయు సావకాశముగ వినిరి.

హెన్రీస్టిగారు హిరాలాలుగారి హత్యకుసంబంధించి నంతవరకు ముద్దాయి తరపు హత్యయవాది వాదనకును తనకును భేదాభిప్రాయము లేదనిరి. హిరాలాలు మరణమునకు గారకు తనరా యను విషయము వైద్యుని సాక్ష్యములన ముద్దాయి హిరాలాలునకు మరణమును దగ్గర చేసెను ఆని తెలిపియున్నా రు. ముద్దాయి యీ గాయముల నా యువకునిపై చేసినయెడల మరణమునకు గారణముగాజాలవుగాని మరణించిన హిరాలాలు విషయ మేమయ్యెనని యాలోచింపనగును. ఇది ఆలోచించి చేసినపనియేగాని హతాత్మకపములన చేసినదిగాదు. తీవ్ర కోపకారణమునకు ముద్దాయిని వ్యక్తిగా హిరాలాలు ఏమి యు చేయలేదు.

తీర్పు

ఆధురు జూరీ హత్యనేరమందు ఖర్గబహదరు నేర మొన రింపలేదనియు మువ్వరు నేరము చేసినదియు తీవ్రగాయము చేయుటయందు అందగును ముద్దాయివోషియనియుతీర్పుచెప్పిరి.

దానిపై న్యాయమూర్తి గ్రిగరీగారు ముద్దాయికి ఎనిమి డేండ్ల కఠినవరకము విధించిరి.

గూర్కాల సభ

ఖర్గబహదరుసింగు త్యాగము నుగ్గడించుట
హైకోర్టువారు తీర్పు చెప్పినతరువాత హిరాలాలుగారి ని తీవ్రముగ గాయపరచిన నేపాల్ గ్రామ్యయేటు ఖర్గబహ నరు సింగుగారి సద్గుణముల నుగ్గడించుటకు గూర్కాల శ్రీ కామారు నింపిసింగు గూర్కాలసంఘ అధ్యక్షుని అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైరి. ఖర్గబహదరు సింగుగారి ధైర్యసాహసము లు స్వార్థరాహిత్యము దేశభక్తి మొదలగు సద్గుణముల పొగడి ప్రభుత్వమును కీడు తగ్గింపమనియు నేపాలు ప్రభుత్వమును అట్టి అనాచారమును తగ్గింపజేయవలసినదియు కోరుచు తీర్మానించిరి.

కోర్టు

కోర్టు హిందూత్వము ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసియుండెను. న్యాయమూర్తి శిక్ష చెప్పగనే "న్యాయమూర్తికి సిగ్గులేదా? సిగ్గు సిగ్గు" అని కేకలువేసిరి.

లాంగ్గర్డు జేమ్సు

ముద్దాయిపక్షమున వాదించుడు లాంగ్గర్డు జేమ్సుగా రిట్లు చెప్పిరి. "ముద్దాయి స్టేటుమెంటులన కేసు తేలికైనది. అందు కల్పనరాహిత్యము సత్యదీక్ష ప్రతిఫలించుచున్నవి. ముద్దాయి యువకుడు. 18-వ ఏట జీవహింసచేయనని ప్రతిన గ్నకొనెను. గాంధీ అనుసరుకు రాజకీయోద్దేశము లెట్లున్నను దౌర్జన్యరాహిత్యము మాత్రము దివ్యమని యంగీకరింపకతప్పదు. ముద్దాయి మహాత్ముని శిష్యుడయ్యెను. కాని అట్టిపమయము ననే విషమానసియైన మానవసర్వమైన హిరాలాలును పంప ని శ్చయించుకొనెను. హిరాలాలును మందలించుటకు పోక తగుశిక్ష చేయుటకే నిశ్చయించిపోయెను. వానిపైబడి గాయపరచెను. సంఘమును చెరచుచున్న మరణించిన హిరాలాలు తగిన మరణ ముండెను. ఆరని సంఘము నేడు పవిత్రమయ్యెను. ఆపంపు నారే జ్యోగీగూడను అనిచెప్పిరి. తరువాత జ్యూరీతో సంప్ర దించి శిక్షను న్యాయమూర్తి విధించెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

దంతచూర్ణము

పట్టి 1-కి సెం 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోములులన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములనలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనం శిఫో, బాంబాయి - మదరాసు.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోవుట

నాగపూరు, మార్చి 23:—నేటిదినము మధ్యపరగణాల శాసనసభలో హానరరీ మాజీప్రీమియర్ నియామకముపై చర్చ జరిగెను. ప్రతిజిల్లాయందును ప్రభుత్వమువారు అడ్వైజరీ కమిటీలను నియమింపవలయుననియు, ఈ కమిటీవ రిసూచనలనుసరించి హానరరీ మేజిస్ట్రేటులను నియమింపవలయుననియు గోలు గారొకతీర్మాన ముపాదించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు ఈ తీర్మానము నాక్షేపించుచు రాజకీయకక్షలకు ఆందోళనములను చేరినవారికి హానరరీ మాజీప్రీమియర్ నియమించు అధికారమిచ్చుట తప్పని చెప్పిరి. కొంతసేపు జరిగినపిమ్మట తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

సెటిల్మెంటుబిల్లును ప్రభుత్వమువారు త్వరలో తయారుచేయవలయునని, బిల్లు చట్టముగ ఆమోదింపబడనంతవరకు రి సెటిల్మెంటు జరుగకూడదనియు మెహతాగా రొకతీర్మానము నుపాదించిరి. ఈ తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

డివిజనుల కమిషనరు ఉద్యోగపదవులను రద్దుచేయవలయునని కొత్తగా రుపపాదించిన తీర్మానము ప్రభుత్వము వారు ప్రతికూలముగ నున్నను అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

మద్యపాన నిషేధవిధానము

డాబా జిల్లాయందు సంపూర్ణమద్యపాననిషేధ విధానమును అమలునందుంచవలయునని గోకులదాసు సాహెగా రొకతీర్మాన ముపాదించిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడు తీర్మానము ఆక్షేపించెను.

తానీ విషయమై పరిశీలన మొనర్చి సభవారికి సమృత మగు విధానమును అమలునంపిండుమనఁట; రాఘవేంద్రరావు మంత్రిగారు వాగ్దానమొసగిరి.

తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

ఆంధ్ర కాలనిర్ణయములేక సభ ఆపుదల చేయబడెను.

(శ్రీ వెస్)

* * * పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, మార్చి 23:—నేటితో పంజాబు శాసన సభ బడ్జెటుసమావేశము ముగిసినది. ప్రభుత్వసభ్యులు కొన్ని పట్ల మెంటరీ గ్రాంటుల నుపపాదించిరి. గ్రాంటుమొత్తములు ఆమోదింపబడిన పిమ్మట వ్యవసాయశాఖ మంత్రియగు సర్దారు జోగేంద్రసింగుగారు పంజాబులాండు రెవెన్యూ ఆఫ్ఫ సరణి ట్టును ప్రవేశపెట్టిరి. ఈసందర్భమున వ్యవసాయ విషయము లందు ప్రభుత్వమువారు చేయదలచిన పనులను వివరించిరి. 7 దొడ్లు, 26 వేటిరినరీవైద్యశాలలు ప్రభుత్వమువారు స్థాపించెదరనియు పనులకు సంరక్షణార్థమై తనవీర్పాటులు చేయబడుననియు జోగేంద్రసింగుగారు చెప్పిరి. ఈ సంవత్సరము 2000 సహకార సంఘములు స్థాపింపబడునని మంత్రిగారు చెప్పిరి. ఎక్సైజు విధానము గురించి మాట్లాడుచు మాడు సంవత్సరములవరకు మద్యపాన నిషేధవిధానము కొనసాగింప వీల లేదని మంత్రిగారు తెలిపిరి.

లాండు రెవెన్యూ ఆఫ్ఫ సరణి ట్టును ప్రవేశపెట్ట సభ వారి ఆనుమతి నొసగిరి. పిమ్మట కాలనిర్ణయములేక సభ ఆపుదలచేయబడెను.

* * *

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ

ఇరిగేషను ప్రజాయత్త శాఖగ నుండవలెను

లక్నో, మార్చి 23:—నేటిదినము సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభలో ఇరిగేషను డిమాండు చర్చసందర్భమున సి.వై. చింతామణిగారొక కోత నుపపాదించుచు ఇరిగేషను శాఖ ప్రజాయత్త శాఖలలో నొకటిగ నుండవలయునని కోరిరి.

ఆర్థిక సభ్యుడగు సర్ సామ్యులు బడవలుగారు ఉప ఛాదనముపై మాట్లాడుచు ప్రజాయత్త ప్రభుత్వాయత్త శాఖల విభజననుగురించి బడ్జెటు డిమాండుల సందర్భమున చర్చనలుపు

ట సరికాదనియు, ప్రజాయత్త శాఖలను మార్పు అధికారము పార్లమెంటువారికి యున్నదనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు ఈ విషయమై ఎట్టినిర్ణయ మివ్వలేదుకాని ఈ విషయమై బడ్జెటుసందర్భమున చర్చనలుపుట సరికాదనిరి కడకీ చింతామణిగారి ఉపపాదనము అధిక సంఖ్యా కులచే ఆమోదింపబడెను. ఇరిగేషను డిమాండు ఆమోదింపబడిన పిమ్మట సభ ఆపుదలచేయబడెను.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

కలకత్తా, మార్చి 23:—నేటిదినము వంగరాష్ట్ర శాసన సభలో ఎక్సైజు డిమాండుపై చర్చజరిగెను. ప్రభుత్వమువారి విధానమును ఖండించుచు సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధ విధానమును త్వరలో అమలునందుంచవలయునని స్వరాజ్యపక్షమువారు మహమ్మదీయులు వాదించిరి.

ఎక్సైజు డిమాండు ఆమోదింపబడినపిమ్మట రిజిస్ట్రేషను డిమాండు, ఆ మో దిం ప బ డె ను. సి మ్యు టి వి ద్యా శా ఖ డి మాండుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు నైపుణ్యులగు గారి ప్రవర్తన మును ఖండించుచు కొందరు సభ్యులు మాట్లాడిరి. కాని గ్రాంటు మొత్తము సంపూర్ణముగ ఆమోదింపబడెను.

సంస్థానాధీశుల మహాసభ

ఢిల్లీ, మార్చి 23:— సంస్థానాధీశుల మహాసభ ఈసంవత్సరము నవంబరు 26 వ తేది మొదలు డిసంబరు 31 వ తేది వరకు జరుగును.

ప్రేటుకొన్నిలు సభ

ఢిల్లీ, మార్చి 23:—నేటిదినము ప్రేటుకొన్నిలు సభ కొన్నినిమిషములు మాత్రమే జరిగెను. భారతశాసనసభవారు కరెన్సీబిల్లును ఆమోదింపదని ప్రేటుకొన్నిలు సభ కార్యదర్శి సభ్యులకు తెలిపెను. రేపటిదినము ఈబిల్లుపై చర్చ జరుగునని ప్రకటింపబడెను.

ఎమిగ్రేషను, హెల్తుఅడ్వైజరీ కమిటీ సభ్యులను సభ వారు ఎన్నుకొనిన పిమ్మట రేపటిదినమువరకు సభ ఆపుదల చేయబడెను.

(అ. వె.)

మనుష్యుని యిష్టానుసారము వర్షము కురియునా?

ప్రాణెసరు లోగారి అభిప్రాయము

అన్ని దేశములలోను అన్ని కాలములలోను వర్ష ముకొరకు వర్షాధిదేవతను ప్రార్థించుటకలదు. భారతదేశమున ఇంద్రయా గము శంకరగతు సహస్ర ఘటాభిషేకము మున్నగునవి కలవు. జరుగలేములో యూదులు వర్ష ముకొరకు అన్ని పనులను మాని దైవమును ప్రార్థించుచుండిరి. పెక్కువేల యేండ్ల క్రితము బాబు దేశమున ప్రవక్తలు వర్ష దేవతాప్రీతికొరకు రక్తబలి యొసంగుటకు తమ శరీరములను కత్తులతో కోసుకొనుచుండిరి. ఎర్రయిం డియనులు బాగాములను వదలుచుండిరి. అటుపిమ్మట తపాకు లను (పేబులు విమానములను (బెల్గాను) వదలుట విద్యుచ్ఛక్తి గాలివడగలను వలలుట మున్నగునవి జరుగుచుండెను.

కొన్నియేండ్లనుండి శాస్త్రవేత్తలు (సయింటిస్టు) పరి శోధనలను చేయసాగిరి. ఓహియోలో డెయింగులో ఒకవిహా నమును ఒకపెద్ద కారుమట్టు వైభాగమునకు పోనిచ్చి అటనుం డి విద్యుచ్ఛక్తితో కూడిన యిసుక నామట్టుపైని చల్లగా వర్ష ము కురిసినదని తెలియుచున్నది. దీనిని గూర్చి ఆంగ్లేయుడును శాస్త్రవేత్త యు నగు ప్రాణె స రు లో గారి టు ల నుడివిరి. వాతావరణమును (వెదరు) వ శ ప రు మ కొ ను ట దు ర్ల ట ము కాదు. వాతావరణ భూ మండలమున కొకమునుగునంటిది. అదిభూమితోగూడనే నడుచుచుండును. శేషలను మట్టులే లేనిచోట వర్ష మును మరిపించుట అసంభవముగాని, వర్ష మట్టులన్నచోట వర్ష మునుకురిపించుటసాధ్యమే కాగలదు. ఒకమండలమున మేఘములు విస్తార ముగానుండినచో ఆ మేఘములను మరియొక మండలమునకు బోద్రోలుటగూడ సాధ్యము కాగలదు. అటుల చేయుటవలన అన్ని మండలములందున వర్ష ము సరికొ కురియును. ఇప్పుడులు కాక కొన్ని మండలములలో అతివృష్టియును జలాభావమును కలుగుచున్నది అని లోగారు నుడివరిసి లోనాల్లాబిట్టుమెను ఎఫ్. ఆర్. ఎస్. ఏ. గారు యింగ్లీషుభాషనుపత్రికకు వ్రాసిరి.

కృత్రిమవివాహములు

మదరాసు పెరియమెట్టు నె 99 రు ఇంటిలోనుండు ములబారుజిల్లా అంగాడిపురనివాసి వి.సి.యస్. రామయ్యయను నొక మళయాళ బ్రాహ్మణుడు మన యాంధ్రబ్రాహ్మణులకు వివాహముచేయుచుండుటలో నతిసమర్థుడనిన్ని యిదివరకు తాను 367 వివాహములు చేయించియున్నాడనిన్ని తనకు 13 సంవత్సరములుగా ఇరియేన్పుత్రియనిన్ని చెప్పుకొనుచు అందున ప్రజలకు నమ్మకము కలిగించుటకుగాను తానొక సాధువృత్తిలో జీ వించు మహాత్మునివలె తలవెంట్రుకలు బడలుదాల్చుకొని గడ్డము మీసములు పెంచుకొని దేవతారాధనమొదలగు చాంచితములతో మెలరచున్నాడు. శ్రీశ్రీ తెలుగు, ఆంగ్లేయముగ మళయాళము, హిందూస్థాని, అనయు మొసలభాషలు తెలియును. అందుల న తనయొద్దకు పోయిన వారిమనస్సును సులభముగా గ్రహించి వశపరచుకొని చహునమ్మకముగా నటించుచు వివాహము 24 ఘంటలలో చేయింతునని ఆశగల్గించి గొప్పమొత్తమును పోయినవారివలన నొప్పించి అందులో వివాహాభిర్షులకింద కొంత అడ్డాన్న ముందుగాగ్రహించి పిల్లనుమాప మని కోరినయెడల ముక్కడనే దగ్గరపేటలో యున్నదనిన్ని ఇదిగో అదుగో. వచ్చుననిన్ని చెప్పి ఆశకలిగించి కడకు నెలలవరకుము వారు నిల్ల కొరకు నిరీక్షించుకొనియుండుట తటస్థమగుచున్నది. ఇదిగాక పై రామయ్యోర్ సస్యస్కాలములో ఎక్సైజు వివాహముజరి గించుటకుగాను వరునికి ఇదివరకు అలవాటులేని కొన్నిపటాటో ప వేషభాషలునేర్చి వివాహము జరుగునట్లుచేయుచుండుట తటస్థించినప్పటికి తర్వాత వారికి సంప్రాప్తించు కష్టములు ఇదివరకు అనుభవించిన కొంతమందికి నివేదితములు. అందుకుగాను పై వి. సి. యస్. రామయ్యోర్ ఈ క్రిందివిషయమైనమానము నా యందు ప్రయోగింపవలెంచి కొద్దిలో నేను మేల్కొనుటచే ప్రమాదము తప్పిపోయెను. ఎట్లనిన:—

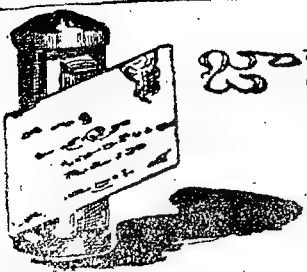
పై. వి. సి. యస్. రామయ్యోర్ తనన్నేహితుడను వక సుబ్రహ్మణ్యయ్యోర్ రెండవకుమార్తెను తెనాలి కొత్తపేటనివాసి. పిల్లలగురి నానేత్యరంయనువారికి యిచ్చి పెరియమెట్టు 40 యె. సంబరయింటిలో ఘూరు 1½ సంవత్సరంక్రింద వివాహ ముజరిగి పిల్ల తల్లిదండ్రులు అన్నదమ్ములతో తెనాలిలో కొంత కాలమువుండి తిరిగి మదరాసుచేరిరి. ఘూరు 1½ మాసముక్రిం దు నావివాహప్రయత్నమై నేను మరియొక నాన్నేహితుని తో పై రామయ్యోర్ యొద్దకు వెళ్లి నాకోరిక తెలిపితిని. అందు కు తనన్నేహితుడగు సుబ్రహ్మణ్యయ్యోర్తో 13 సంవత్సరములయనుస్సుగల ఆయన రెండవకుమార్తెను నాకుయిప్పించుటకు ని రపరిచి పిల్లను మాకుమాపమని ఆయనకు ఆజ్ఞాపించి మమ్ములను మన్నాడుపేటకు పంపెను. వారియింటిలో 10 సంవత్సరముల ఈమగల సుబ్రహ్మణ్యయ్యోర్ 3 వ కుమార్తె నిలిచియుండెను. నాన్నేహితుడు పిల్లలెండ్రితో వివాహముకావలసినది యీ పిల్ల యే నా అని యడుగగా పిల్లలెండ్రి కాదు అపిల్ల బహుదరు పాలకు పోయినది నచ్చుననిచెప్పుచుండగా పిల్లయనుచున్నాను. అప్పుడు పిల్లలెండ్రి మాతో నాకివ్వరళ్ళయించినపిల్ల యీపాలుతెచ్చిన పిల్ల యే యనిచెప్పెను. నాన్నేహితుడు పిల్లతో అమ్మాయీ నీ పేరు ఏమి అని అడిగెను. పిల్ల కావేరి అని బదులుచెప్పెను. వివా హముకావలసినది నీకేనా అని నాన్నేహితుడు తిరిగి అడిగెను, అవునని బదులుచెప్పెను. మేము తీసుకొనివెళ్లిన పండ్లు తాంబూ లాదులు యెత్తుకొమ్మనిచెప్పితిమి. పిల్ల యెత్తుకొనిపోయెను 10 రోజులు గడచినవెనుక పైసానాసినవిధ మంతయు పిల్లకు ఇదేవ రకు వివాహమైనట్లు రామయ్యోర్ మనుష్యులలో ఒకరివల్ల తెలిసి విచారింపగా చ్యవశనది. ఇదంతయు ఇట్టియకృత్యములే జనముగా గంగియుండు పై రామయ్యోర్ తానుచేయు మోసకృత్య ముల నివారణచేయుటకు ఆంధ్రదేశములో నెవ్వరులేరని గట్టి నమ్మకముతో తనకేక్రింద పలవిధములుగా మనవారియందు ప్రయోగించుచున్నాడు గాన మనయాంధ్రబ్రాహ్మణసోదరులు మధ్య నలొలపనిచేయు యీ వి. సి. యస్. రామయ్యోర్ మొదలగువారి యకృత్యములకు లోనుగాక జాగ్రత్తగా మెలరదురు గాకయని విన్నవించుచున్నాను.

అనుముల వెంకటసుబ్బయ్య?

కరం, మందపల్లె

కలకత్తా, మార్చి 23:—బషీరతుబదిహోటులో ముద్దా యిల మువ్వరిలోను యూసఫ్ కు 4 ఏండ్లకెక్కినవరకు విధించి న్యాయాధికారి మిగిలినవారిని విడుదలచేసెను. (శ్రీ వెస్)

జాబ్బులు.

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు

సంఘము

మార్చి 27-వ తేదీని సమావేశము

కాకినాడలో కాంగ్రెసు ఆఫీసులో సూతన కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము ఈ నెల 27 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు సమావేశమగును గావున సభ్యులందఱును ప్రచారకులును తప్పక తత్సభకు దయచేయ గోరుచున్నాను.

ఈ సంతకము కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరినవారును చేరదలవారును వెంటనే నాల్గవ తరగతి చందానుగాని పావు గా స్యయముగా వడికిన 2000 గజములనుగాని గాని యిచ్చి సభ్యులు కాగోరుచున్నాను.

విషయములు:— (1) ఉద్యోగియుల నెన్నుకొనుట. (2) జిల్లాకాంగ్రెసు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సంఘములకు సభ్యుల నెన్నుకొనుట (3) ద్రవ్యమును వసూలుచేయుట. (4) ఇతర విషయములు.

యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు.

జిల్లాబోర్డునకు మ్యూనిసిపల్ టోల్సునుండి కల్గిబిబ్యాషను

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ టోల్సు గేట్ల వలని నికరాదాయ ములోనుండి 5 వ వంతు కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీవారు గోదావరి జిల్లాబోర్డునకు ఏకేటను యివ్వవలసి యుండెడిది. సుమారు రెండు సం॥ ముల్కరిండు పరిశితులను మించి ఎక్కువ సొమ్ము జిల్లాబోర్డు పున్నుకొనుచున్నది అంతసొమ్ము యివ్వ లేమని మ్యూనిసిపాలిటీ వారు అభ్యంతరము చెప్పిరి. బోర్డు తోను గవర్న మెంటుతోను చాలదూరము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగిన తర్వాత జిల్లాకలెక్టరుగవధ్యవర్తిత్వమునకు వచ్చి ని. ఎర్రులు పోను నికరమైన టోల్సు సొమ్ములోనుండి 3 వ వంతు జిల్లాబోర్డున కివ్వవలసినదిగా నిర్ణయించి కలెక్టరు సిఫార్సుచేసెను. ఈ న్యవహారముంతయు ప్రాంతసభ్యుడైన దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారిచే కడపబడి నడిపింపబడుచున్నది అయిన నందునీయు డని పురపాలకసంఘమువారు తీర్మానించినట్లు తెలిసెను.

వలసఆంధ్రులు - ఆంధ్రోద్యమము

చెన్నరాజధానిలోని పరిశ్రమిండాంధ్రజిల్లాలయందును, నిగాం రాజ్యములోని తెలంగాణ మను నెదిమిది జిల్లాలయందు ను గల యాంధ్రులుగాక, ఉద్యోగములకొనును, వర్తక వ్యవహారములకొనును అనేకమంది ఆంధ్రులు వంగవిహారోత్సాహము, పరగణాలయందును, బర్మ, బొంబాయి, అస్సాములందును, మరియు, సంయుక్తరాష్ట్రములకు పంజాబు, పశ్చిమోత్తర పరగణాలయందును, ఇంకను వేరువేరు స్వదేశ సంతానములంగును తాత్కాలికముగాని, స్థిరముగాని నివాసము లేర్పరచుకొని అనేకమంది ఆంధ్రులు గలరు. నాయకులదీక్షలను మదరాసు రాజధానిలోని ఆంధ్రులకు ఆంధ్రమహాసభ అను కేంద్రసంఘమున్నది. దక్షిణాంధ్రభాషాభివృద్ధిసంఘముని చెన్నపురికి దక్షిణముననున్న ఆంధ్రులకు, కేంద్రసంఘమున్నది. బొంబాయి రాజధాని, నైజాము రాజ్యము, మధ్యరాష్ట్రములవారికి “బొంబాయి తెలుగుమేళన ము”న్నది. బర్మావారికి “ఆంధ్రమహాసభ” ఉన్నది. వంగరాష్ట్రమున 24,513 గురును, విహారోత్సాహములందు 14,211 గురును, అస్సామునందు 29,783 గురును ఆంధ్రులుగలరు. ఈలెక్క 1921 వ సంవత్సరపు జనాభానుబట్టి యీబడినది. నే డంతకంటె మెచ్చుగా నేయుండవచ్చును. వీరి కొక కేంద్రసంఘమునుండువలసరము. వీరు వత్సరమునకొకసారియైన తమతమ ప్రతినిధులద్వారా తమనీతిగతులను చెలిసికొని చర్చించుకొనుచుండుట ముఖ్యము. వీరియం తాంధ్ర జాతీయవ్యక్తిత్వమును స్పష్టీకరించి, ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తిగావించుట మిక్కిలి అవసరము. వేమభాషలు మార్చబడిన

తరువాత జాతీయొక్క సాంప్రదాయస్వరూపాలు మారిపోయిన తరువాత, జాతీయాభిమానము గౌరవము వ్యగ్యమైపోయిన తరువాత, నాయకు లొకరిమొగమొకరుచూచుకొనిన లాభము లేదు. నేడు జాతీయాభివృద్ధికి స్వయంనిర్ణయమే ముఖ్యమని అన్ని జాతులవారును చెలిసికొనుచున్నారు. వేమభాషలయొక్క ము, చారిత్ర సాంప్రదాయముల ఐక్యము విజ్ఞానవైరుధ్యముల యొక్కము ఇంకను సంపూర్ణముగ నశింపక పూర్వమే ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వము సరియైనపద్ధతులపై నిర్ణయింపబడి నిరూపింపబడవలసియున్నది. కావున ఆంధ్రసోదరులు ఈ వలసలోని ఆంధ్రులయం దాంధ్రోద్యమ మేవిధమున నభివృద్ధిగాంచిన భారత జాతీయాభివృద్ధి కంతరాయము కలుగదో, ప్రతికాముఖమున చర్చించి ఆంధ్రోద్యమ మిహుమూలములగుడ విజృంభింప జేయగోరెదను.

దేవరాజు సీతారామస్వామి,

గౌరవ కార్యదర్శి-ఆంధ్రజనసంఘము, ఖరగపురము.

శ్రీమన్మహాశయులగు

శ్రీఆవటపల్లి నారాయణరావు వంతులు

యం. ఏ. యం. యల్. సి. గారికి.

ఆంధ్రమహాజనసభాసభ్యులవై

స్వాగతపత్రము

మహాశయా! ఆంధ్రమాత పుత్రవంతులగు తమ యాగమున కెంతయు ఆనందించుచు ఆంధ్రమహాజన సభాసభ్యులమగు మీము నేడు తమకు హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసగుచున్నాము.

తమ పాదరజముచే మాపురము పోవనమైనది. తమచర్చనముచే మీము ధన్యులమైతిమి. తమ అపూర్వ దేశాధిపత్యము, నిష్కళంక దేశాభిమానము, లోకోత్తర ప్రతిభ, సాటిలేని వక్రత్వము, సర్వతోముఖముగ పండిత్యము, స్వస్థుభుపరిత్యాగము, పరోపకార పారీణిత, నిరాడంబరజీవనము, దీనజనోద్ధారణ, దీక్షాపరత్వము మాకు చిరకాల విదితము.

తాము ఈ ప్రహృదేశమునకు విచ్చేసిన దాదిగ ఆంధ్రుల భావ్యభివృద్ధికియ గావించుచున్న ప్రయత్నములు ప్రశంసనీయములు అందు ముఖ్యముగా దీనలగు కార్యకజనుల దుఃఖిని తొలగించుటకయిమిరు సల్యమున్న కృషియంతయు కొనియాడ తగినది. కార్యకసమన్వయము తలకంటకముగానున్న యీ దేశములో మిరు కార్యకృష్యమును గూర్చి స్థానిక వాస్తావత్రికలలో వ్రాసిన వ్యాసరత్నములు బహిరంగ సభలలోను ప్రజాసంఘములలోను నొసగిన మహోపన్యాసములు ప్రజలకును, ప్రభుత్వమువారికిని కార్యక సమన్వయపట్ల సానుభూతిని కల్గించినవి. విశేషించి మిరు బర్మాకాసనసభయందు ప్రజాప్రతినిధిగా ప్రవేశించిన నాటనుండియు నెటివనుక ప్రజాక్షేమమును గోరి చేస్తూవున్న కృషికి ఆంధ్రులందరూ మిక్కిలి కృతజ్ఞులై యున్నారు.

తాము కార్యకపత్రికను స్థాపించి ఆంధ్రులలో విజ్ఞానమును, పంపిణీభావమును, జాతీయతను, దేశాభిమానమును, భాషాభిమానమును, పలువిధవిషయ జ్ఞానమును కలిగించుటకయి యెంతయు పాటుపడుచున్నాము. దేశసేవాదీక్షకు లకు చేయూత నొసగలేని దేశీయలస్థితికి మింగి వగచుచున్నాము. తమవంటి విద్యా విశారదుల విజ్ఞానసమల కృషిమీదనే ఆధునిక బర్మా ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధి యాధారపడి యున్నది. తమకు భగవంతుడు దీర్ఘాయురారోగ్య విజ్వర్యముల ప్రసాదించు గాక యని ప్రార్థించుచున్నారము.

ఆంధ్రమహాజనసభా సభ్యులు,

మార్చి 27, రంగూను నె 13-3-1927.

హిందీ తెలుగు-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట

వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకము 0-6-0

హిందీ పాఠశ్రుతి డిక్షనరీ 1-0-0

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు నెం 212,

మదరాసు.

మదరాసు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు

అభిశంసన తీర్మానము

ఈదిగువ తీర్మానమును రాబోవు అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో నుపపాదించవలసిని గాన యుదేశి తమ పత్రికలో ప్రకటింపగోరుచున్నాను.

అత్యుక్తి గోపందాచార్య.

తీర్మానములు

మంత్రులశిక్షములను నిరాకరించవలెనను గాతీ కాంగ్రెసు తీర్మానమును మంత్రుల శిక్షములను నిరాకరింపక మదరాసు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు ఉల్లంఘించినందున వారిచర్చ నీ యభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఖండించుచు వెంటనే వారి శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామా యొసంగవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.

శ్రీ శారదానికేతనము, గుంటూరు

తృతీయ వార్షికోత్సవ ఆహ్వానపత్రిక

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ అశ్వినామా సం॥ ర షాబ్దా బ ౬ ఆదివారం (27-3-27) రోజున సాయంత్రము 4 గంటలకు తిలక్ మేటలో శ్రీ శారదానికేతన ఆనందములో శ్రీ శారదానికేతన వార్షికోత్సవము జరుగును. గానదోయలంచు సమిత్ర బంధుపరివారముగ విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

రాజా నాయని వెంకటరంగారావు, అధ్యక్షుడు.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ,

ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ,

కార్యదర్శి.

పొరుగుగ్రామంజి వచ్చు ప్రేక్షకులకు శ్రీ శారదానికేతనములో భోజనవసతి యేర్పరుప బడును.

కార్యక్రమము.

1 దైవప్రార్థన. 2 జాతీయ గీతములు. 3 అభ్యుత్థాని ఎన్నిక. 4 అభ్యుత్థాని ప్రారంభోపన్యాసము. 5 కార్యదర్శి నివేదికము. 6 సంగీతము (బాలికలు) 7 సంస్కృత సంభాషణ (ఉత్తరరామచరిత్ర) 8 దయాపాట (గుడ్డలు) 9 తెలుగు సంభాషణ (శ్రీకృష్ణ రాయచారము) 10 భారతీయము (యాలపాట) 11 హిందీ సంభాషణ (మేనాడోపతేక) 12 భిక్షు. 13 ఫీ డెల్. 14 రాధామాధవసంవాదం (అష్టపది) 15 మురారాచముసలమ్మ. 16 ఉపన్యాసములు (స్త్రీవిద్య) జి. బాహుగాద (పవ్యములు) 17 పవ్యములు. (శారదానికేతనం) శ్రీ వెంకటరత్నంగారు. 18 బహుమతులు. 19 అభ్యుత్థాని ఆంత్యోపన్యాసము. 20 మంగళం.

అమలాపురం

శ్రీ శ్రీ కోటిఫలి కనకంగారు

కోటిఫలి కనకంగారు అమలాపురం కళావంతుల సేనా సంఘమున కధ్యక్షుడగునుండి తదేకదీక్షతో పాలుబడిరి. వీరి కార్యదీక్షయే కోనసీమ కళావంతులలో సంస్కరణ విజములు నాటింపజేసినది. ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంస్కరణసభ యొక్క కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థల మెంబరుగనుండి, క్రిందటి సంవత్సరము వీరు వీలైనపుడెల్ల యితరగ్రామములకేని సంఘసంస్కరణసభలు జరిపి సాంఘికములలో ప్రబోధముగావించి ఈ పురమునగల అన్నదాన సమాజములో కళావంతుల సంఘముతరపున మెంబరుగనుండి విరాళములు గూర్చుటలో సమాజమువారికి మతిభుజమువలె నుండిరి. వీరు అసహాయోద్యమ ప్రారంభమునందు ఖద్దరునే ధరించిరి. నిగర్దులు నిరాడంబరముగ జీవితమునుగడపిరి. వీరు స్వగర్వీతులై 8. 17-3-27 గురువారం రాత్రి అకాలమరణమునొందిరి. వీరిమటుంబమునకు మాసాను ఘాతినీ తెల్పుచున్నాము. వీరి గూర్చి పరమేశ్వరుడు కాంతి నొసగుగాక.

వై. యన్. రాజు.

ఆంధ్రనాకా నెటి తెలుగు ఎక్కువకేవల ఆక్షిప్తసంఘము: ఈసంఘముయొక్క రెండవ వార్షిక సమావేశమును, రాబోవు ఈస్టరు నెలపులలో, నైజామాబాద్ జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. తేదీలు, వివరములు ముందు ప్రకటింపబడును. సభ్యులు తాముపాదించవచ్చు తీర్మానములను, జాయింటు శక్రబరీగారికి త్వరలో పంపప్రార్థితులు.

జి॥ నర్సభద్రము బి. ఏ. ఎల్. టి.

బందరు

జాయంట్లు శక్రబరీ.

ఆంధ్రులు తమ దేశమును వదిలి ఈ ప్రాంతముల నివసించుచున్న వారినందరి కీమూలభివృద్ధికారక పాటుపడుచున్న తెలుగు పత్రిక తెలుగు సమాచార సేవ చెప్పవలయును. ఈ పత్రికను చాల ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించుచున్న శంకరరాయన్న పర్వతాచార్య ఈ సంగి మరల సంవత్సరాదినంచికను ప్రచురించుచున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరము ముద్రించిన సంచిక 200 పేజీలను మించి యు 150-180 చిత్రములతో విలసిల్లుచున్నది. ఈ సంవత్సరము అంతకంటెను బాగుండునని ఆశించవచ్చును. ఈ సంచికను సంవత్సరాది పండుగగాడు సకాలముగ ప్రచురించెదమని పత్రికాధిపతులు తెలియజేయుచున్నారు.

బాపట్ల (స్వకీయ విలేజ్)

బదలాయింపు

ఇదివరలో ఇక్కడ అడిమనలో సబ్జెక్టుగా ఉన్న మ. రా. రా. యస్. సీలకంఠంపతులుగారి విశాఖపట్నం ప్రెస్ బిల్డింగు జడ్జిగా అప్పాయింట్ చేయగా, వారిపై మ.రా. రా. వేపా పూర్ణయ్యపంతులుగారు ఇక్కడకు వచ్చేదరు.

తెన్నిను టూర్ మెంటు

బాపట్ల బాలభారతీ యువజనసంఘముతరపున ఈటూర్ మెంటు ఈ నెల 22 వ తేదీ జరుపబడునని ఇదివరలో తెలుపబడియుండెను. అట్లుగాక ఈ నెల 24 వ తేదీనుండి ఆరంభమగును. గ్రామంలోనుండి 4 జుబుల్స్ జట్టులును, 4 గురు సింగిల్స్ కును దరఖాస్తు చేసియున్నారు. బాపట్ల పురవాసులు కూడ పలువురు సింగిల్స్ లోను, జుబుల్స్ లోను ఉత్సాహముతో పాల్గొనుచున్నారు.

బూటక పాఠశాలలు

1. స్థాపన

5,6 సంవత్సరముల కంటే బిట్టా అప్పయ్యగారు ఈ బాపట్ల పురమును కొన్ని ధర్మపాఠశాలలు స్థాపించియున్నారు. మొట్టటి రెండు మాడుసంవత్సరములు మాత్రము ఖామాదు. 7,8 పాఠశాలలు పనిచేయుచుండెడివి. ఈనూత్న క్రమక్రమముగా సంఖ్యవృద్ధియై బాపట్ల చుట్టుప్రక్కల పాఠశాలలో కూడ బిట్టాబడినవి. ఇందులో కొన్ని బాలికాపాఠశాలలును, మరికొన్ని రాత్రిపాఠశాలలును గలవు. ఈ సంగ్రామం పరిష్కార మయమునకు మొత్తము స్కూల్ లెక్క-20 అయినవి. గ్రామం పరిక్షాసమయమునకు 50,60 మంది టీచర్లు పనిచేయుచున్నట్లు కనుపర్చబడెను.

2. దరిమిలా నితి

గ్రామం పరిక్షా అనంతరము ఈనూత్నలో 100 కి 99 పనిచేయుట లేదు. దీనివల్ల జీతములు గ్రామం పరిక్షా అనంతరము సరిగాను, లేక అప్పుడప్పుడు కొంత ఇచ్చిగాని ఏదోవిధముగా మేనేజర్ ను బిట్టా అప్పయ్యగారు వారిని సరిపెట్టేవారు. పరిక్షా అయినతర్వాత నెలలోపలనే జీతములు బాకీపడును. జీతములు ఇవ్వనందున కెంతో గ్రేడు టీచర్ల జానకి రామయ్యగారు, సీతారామయ్యగారు, బిట్టా అప్పయ్యగారి పైన కోర్టులో దావాచేసి డిక్రీలను కూడ పొందియున్నారు.

3. గ్రాంటులు, విరాళములు

గత 5 సంవత్సరముల కన్న మెంట్లు తరపున ఇన్స్ పెక్టరుగారు ఈ పాఠశాలలు తనిఖీ చేయుచుండిరి. ఇక్కడ వందల ఏనుగుగా మేనేజరుగారు పరిక్షాసమయమునకు 1,2 కోట్ల ముందు పిల్లలకు విద్యాలు వగైరా భ్రమ చూపించి విద్యార్థులను హాజరుపెట్టేవారు. సర్దు ఇన్స్ పెక్టరుగారు కొంతగ్రాంటుకు సిఫారసు చేయగా అగ్రాంటుకు రెట్టింపును, 1½ కోట్లను మేనేజరుగారికిని ఎక్కువనగా కొన్నింటిలో యుండుచున్న పలుకుబడిచేతనే లేక మరియే యితరకారణమువల్లనే పొందుచుండెడివారట. గత సంగ్రామంలో అన్నిటియినా అప్పయ్యగారికి ఖామాదు రు 5000 లు గ్రాంటు వచ్చియుండును.

ఇందుకుతోడు వీరు గొప్పగొప్ప ఉద్యోగస్థులవద్దను ఇతరధనాధికుల వద్దను విరాళములు పొందుచున్నారు. చందాలమాలమున అధమ పక్షము 2000 లు తక్కువ వచ్చియుండును.

4. రీడింగ్ రూము

మేనేజరుగారు రీడింగ్ రూమును బాపట్లలో పెట్టి జరుపుచున్నట్లు దేశమందెల్లడను చూసికొనుచు, పత్రికాధిపతులవద్ద ఉచితముగా పత్రికలను పొందుచున్నారు. కాని ఈపత్రికలు ఈపూర్వమునే మాత్రము ఉపయోగపడుటలేదు. ఏ కారణముచేత ననగా ఈనూత్నలో పత్రిక ఏకాగ్రుల ఉపయోగార్థం అనుదినం పంపబడుచుండును. వేరే భవనపని కూడ రీడింగ్ రూముకు లేదు.

5. పుస్తకభాండాగారము

ఈ భాండాగారము ఈ గ్రామంలో ఎక్కడ ఉన్నది దేవునికెరుక. కొంతమంది టీచర్లవలన తెలియవచ్చేది ఏమనగా మేనేజరుగారు కొన్ని పుస్తకములను పురవాసుల కేమట్రం ఉపయోగంలేనంతగా, తన క్రిరామా హైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలునందు వీరువారిలో ఉంచెదరు. అదీరువారి ఎప్పుడు తొలగింపులు చేయబడియుండునని గాని తెలియకీ రీడింగ్ రూముకును విరాళము ఎప్పుడునూ పంపాలి చేయుచుండురు.

అయ్యా!

మోబిలాయిలు యితరములైన అన్ని మోటారు ఆయిలుల కంటే మూడు రెట్లు శ్రేష్ఠమైనదని జగద్విఖ్యాతి జెందియున్నది.

ఈవిషయ మిప్పుడే తెలుసుకొనబడినది గాదని మీరెరుగుదురు—ఒక టికి మూడు రెట్లధికమైనదని ప్రఖ్యాతి జెందుటకు ప్రబలమైన హేతువులును లేక పోలేదు.

గార్గాయిలు మోబిలాయిలు చాల శ్రేష్ఠమైన లూబ్రికేటింగు ఆయిలు. లూబ్రికేషను విషయములో 60 వత్సరములు అనుభవము గలవారు సహితము దీనినాటు సరుకు లూబ్రికేటింగు ఖర్చును స్పష్టపరిచి శ్రేష్ఠత్వము నొసంగునని ప్రశంసించబడినది.

ఇంత ప్రశస్తిని బొందిన ఆయిలు మరొకటి లేదు.

గార్గాయిల్ మోబైల్ ఆయిల్

6

బొంబాయి కలకత్తా కొలంబా	వాక్యం ఆయిల్ కో వారిచే తయారు చేయబడినది.	కరాచి మద్రాసు రంగూన్
------------------------------	--	----------------------------

6. ప్రస్తుత పరిస్థితులు

పైన జెప్పబడిన బిట్టా అప్పయ్యగారి అన్ని స్కూల్ లో బాపట్లలోనుండు శ్రీరామా హైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు మాత్రం డిశంబరువరకు బాగుగనే జరుపబడుచుండెను. కాని ఏకారణమువల్లనే మేనేజరుగారు కొంతమంది ఉపాధ్యాయుల తగ్గించి, ప్రస్తుతం అనగా పండుగలెపు లాఖరున ఫిబ్రవరి 1 తేదీనుండి ప్రధానోపాధ్యాయులున్నూ మరియొక్క టీచర్ల సహాయముతోను 85 లేక 40 బాలురతోను జరుపబడుచున్నవి.

ఈపాఠశాలలు బూటకమని పలువురు అభిప్రాయపడినప్పటికీ, ఇక్కడను చుట్టుప్రక్క గ్రామాలలోను ఎక్కువ అసంతృప్తి చేలరేగి యున్నను మేనేజరుగారి అదృష్టమువల్లనే, ఊరిలోని ప్రజల ఉపేక్షవల్లనే నిజస్థితి ఇంతవరకు బయటపడక దాగియుండెను.

7. జూనియరు డిప్యూటీ ఇన్స్ పెక్టరుగారి చర్య

ఈ సంగ్రామంలో ఇక్కడకువచ్చిన జూనియరు డిప్యూటీ ఇన్స్ పెక్టరుగారు అప్పయ్యగారి స్కూల్ సంగతినంద ర్థములను గ్రామంలోకి రాగానే తెలిసికొని అతిశ్రద్ధవహించి పాఠశాలలను అకస్మాత్తుగ తనిఖీచేసి, కొన్ని పాఠశాలలు పూర్తిగా మూయబడియుండుటయు కొన్ని పాఠశాల పాఠశాలయందు పశువులు మొదలైనవి కట్టివేయబడుచున్నట్లు కనుగొనిరి. గట్టు అంతయు బయటపడ నారంభమాయెను.

8. పాఠశాలలు సమీక్షలశాలలుగా మారుట

ఇందుకుతోడు శ్రీజిల్లా కలెక్టరు దొరవారము, సూతనముగా గుంటూరుకువచ్చిన శ్రీజిల్లా విద్యాధికారియున్న కలిసి ఈనెల 17 వ తేదీ సాయంత్రము అకస్మాత్తుగా అప్పయ్యగారి స్కూల్ ను పరీక్షించుటకు నియమించెరి. మొదట మేనేజరుగారి యింటివద్దనున్న హైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలుకు వీరెంచిరి. ఇంతలో ప్రజలు నలునై పులునుండి గుంపులు గుంపులుగా మాడిరి. స్కూలు మూయబడియుండెను. బిట్టా అప్పయ్యగారు గ్రామంలో ఉన్నారా అని శ్రీకలెక్టరుగారు అడుగగా ఉన్నప్పటి

లేదని చెప్పిండుదరిని కొందరు గుంపులలోనుండి జవాబిడిరి. అంతట కలెక్టరుగారు మేనేజరుగారింటికి స్కూలు తాళంచెవులని మిత్తం కబురపంపగా, తాళంచెవులు లేవని కొంతసేపు తానులేనని కొంతసేపు నటనజరిపి, చివరకు ఎందుచేతనో ఆయన అంతట ఆయనే తాళంచెవులతో ఇంట్లోనుండి బయటికి వచ్చి నిశ్చేష్టుడై స్కూలు తలుపులు తీయగా లోపలికి అందరు ప్రవేశించిరి. మేనేజరుగారిలో కలెక్టరువారు స్కూలు విషయమై మున్నటింబిరి. విద్యాధికారి స్కూలు రిజిష్టర్లను చూపమని అప్పయ్యగారి నడిగిరి. సడరు రిజిష్టరు అంతకుక్రిందటిదినమే డిప్యూటీ ఇన్స్ పెక్టరుగారి ఆఫీసునుండి తనవద్దకు వచ్చినవనియు గడచిన రి మాసములనుండి రిజిస్టర్లు తనతావున లేని హేతువుచే పాఠశాలలను సాగించుటలేదనియు మేనేజరుగారు చెప్పవొడగెను. అంతటితో పూరకుండక ఆసనమున, మరుదినమున శ్రీకలెక్టరువారు, విద్యాధికారియున్నా పుభయలున్నూ చుట్టుప్రక్కలపల్లెలలో ఉండే పాఠశాలలను తనిఖీచేయుటకు వెళ్ళగా అక్కడ ఉపాధ్యాయులుగాని, బాలురుగాని లేకపోవుటయేగాక ఆ స్కూల్ పాఠశాలలో పశువులు కట్టివేయబడుట, బండ్లుమొదలైనవి ఉంచబడుట ప్రత్యక్షమాయెను. ఇట్టిబూటకపు ధర్మపాఠశాలలను ఇకముందు ప్రభుత్వమువారు పోషించకుండుటకు తనివెదర్య అవలంబించెద రని మాపురవాసులు నమ్ముచున్నారు.

కలకత్తా, మార్చి 28:—రాత్రి రెండుగంటలకు కలవ దొడ్డిలో అగ్ని చేలరేగి కొన్ని యిండ్లు కలవదొడ్డు బూడిదపాలు చేసెను. కారణము తెలియదు. నష్ట మెక్కువగానే యుండవచ్చును.

కే ద రి న్

గంధక ర్త:—నరేణురామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీ గంధకమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధమున ఒకవీరమాత చరిత్రము. అందరూ చదువతగిన గుల్ఫెస్ లిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారి అమూల్యమున పీఠ గలదు. ధర 0-4-0.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మద్రాసు.

రాత్రి 9 గంటలకు సభ చాలింపబడినది.

దేశీయవైద్యవిధానము

దేశీయ వైద్యవిధానములయొడ ప్రభుత్వమువారు కను బరచుచున్న విముఖ్యమును విశేషింపచేయుచు ఈ వైద్యవిద్య కొనసంపాదించిన ప్రభుత్వసహాయమును వివరించుచు ఏ. కాశీశ్వరరావు పంతులుగారు యాక్రిందివివరములను కాసనసభ్యుల కందరికిని నివేదించిరి.

స్థానిక పరిపాలక సంఘములకును లోపాయికారీ సంఘములకును ద్రవ్యసహాయము.

గత 20 సంవత్సరములనుండియు దేశీయ వైద్యవిద్యకు ప్రభుత్వదరణ సంపాదించుటనని నిరంతరంబోధన జరుగుచువచ్చెను. ఢిల్లీలో హాకీం అబ్దుల్లాఖానుగారును, కలకత్తాలో మహా మహాపాద్యాయ కవిరాజ గణనాధనేనుగారును తదితరులను ముద్రాసులలో వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు ను నవీనపదతుల ప్రకారము ఆయుర్వేద కళాశాలలను నెలకొల్పి విద్యార్థులకు శిక్ష నొసంగి దేశీయ వైద్యమునకు ప్రజాగౌరవమును గడించిరి. ఇండియను మెడికల్ సర్వీసు డైరెక్టరు జన రలుగా రగు సర్ పార్టీలూకేసుగారు వైస్రాయిగారి సభలో యాదేశీయ వైద్యవిద్యను ప్రోత్సహించుట యవసరమని ఖంబూ పథముగా చెప్పిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లీ విషయ మె విచారణ చేయవలెనని సలహా నిచ్చిరి. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ లీమాటలను పెడచెవినిడి ఈ వైద్యవిద్యను పెరిగి పెంపొందకుండ అణచివేసిరి.

మద్రాసు కాసనసభలో ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారును తదితరులను ఈ వైద్యవిద్య యొక్క సాధక బాధకములను విచారించుట కొకకమిటీని స్థాపించుటనదిగా కోరిరి. ఖాన్ బహదూర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు బహదూర్ గారి అధ్యక్షత నొక విచారణసంఘము 1924 సంవత్సరములో ఏర్పడెను. ఈ సంఘమువారు విచారణచేసి ఇప్పటికిని దేశములో నూటికి 90 మందికి ఉపయోగపడుచున్న యాదేశీయ ఆయుర్వేద వైద్యము ప్రోత్సహపరచుటకు యోగ్యమైనదని సిద్ధాంతముచేసిరి. అట్టి ప్రోత్సహము నొసంగుట కై ఆసాలుకు రీతలు వినియోగపరచవలసిన దని ఆకమిటీవారు సలహా నిచ్చిరి.

కాని గవర్నరు మెంటువారు స్థానిక పరిపాలనాసంఘము లకుగాని లోపాయికారీ సంఘముగాని ఏ గ్రాంటులను యివ్వ లేదు సరిగదా, గ్రామీణులలో ఆయుర్వేద వైద్యాలయముల నెలకొల్పి సహాయముచేయదలంచిన తాలూకాలో వైద్య సానిక సంఘములను అడ్డుపెట్టిరి.

దేశీయ వైద్యవిద్యాలయమును గవర్నరు మెంటువారు ఏటి కెదు రీదినట్లు సాపించివారు. మద్రాసులోని సర్వజనరలు గారు యాకళాశాల సాపన కూడవని ఖండించిరి. ఇది సాపించుటవల్ల హిందూదేశమునకు అప్పుడు ప్రభుత్వాంగీకారమును ప్రసాదించవలసినదని నిరంతరంబోధనము జరుగుచూ వచ్చినది. ఢిల్లీలో హాకీం అబ్దుల్లాఖానుగారును కలకత్తాలో మహామహా పాద్యాయ కవిరాజ గణనాధనేను వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారును సిద్ధించిన నాగరికతపోయి తిరి 150 సంవత్సరముల క్రిందటను పూర్వపత్ర సంప్రదింపునని చెప్పిరి. ఈదేశ శీతోష్ణపరిస్థితులకు అనుగుణ్యము కానటువంటి పాశ్చాత్యమందులను యాదేశవాసుల నెత్తిపై నంటగట్టుట చాలా అక్రమముగా నున్నది. దేశీయ చికిత్సావిధానములను బ్రేషన ప్రక్రియలును చిరకాల పరీక్షా నుభవములచే ప్రత్యక్షములయియు నుభవసాధ్యములయియు ప్రజలు గ్రహించియున్నారు. కాని గవర్నరు మెంటువారి ప్రోత్సహము పాశ్చాత్య వైద్యమునకే యొసంగుటవల్ల దేశీయ వైద్యము వెనుకబడియున్నది. మిక్కిలి, సాలుకు రీతలు ద్రవ్యములలో నుండి సాశ్చాత్య వైద్యవిద్యకు నిర్బంధముచేసిరి. గవర్నరు మెంటువారు సాపించిన దేశీయ వైద్యవిద్యాలయమునకు సాలుకు రీతల మూలమే మంజూరుచేసిరి.

దేశీయవైద్యమునకు ప్రభుత్వకళాశాల

దేశీయ వైద్యవిద్యకళాశాల నీర్వాహినులో గవర్నరు మెంటువారు నెలకొల్పిటవల్ల దేశీయ వైద్యమునకు తోడ్పాటు సంగతున్నది. కాని యిటువలెనే దేశీయ వైద్యమునకు విద్యార్థులకు క్రమశిక్ష నొసంగుచున్న విద్యాలయములు ప్రత్యేక వ్యవస్థలచేగాని లోపాయికారీ సంఘములచే గాని నులికొన్ని నిర్వహింపబడుచున్నది. అట్టివానిని గూడ గవర్నరు మెంటు ఆదరింపవలసియున్నది. అట్లు ఆదరించినయెడల విద్యార్థుల కళాశాలకే నమమాడి వచ్చెదరు. ప్రభుత్వవిద్యాలయమునందు చదివినవేగాని యుద్యోగములు లభింపవని తెలియును. కాబట్టి ఉద్యోగవాంఛితనే యీ వైద్యవిద్య నభ్యసింతురు; విద్యనుజూపూరితేనవిద్యార్థిసంఖ్యపెచ్చినతోడనే అందరికిని ఉద్యోగములు లభింపజాలకపోవచ్చును. బి. ఏ. పట్టభద్రులవలెనే నిరద్యోగ భిషగ్రత్నముల సంఖ్యపెచ్చును. ఆకాభంగము ప్రబలును. కనుక ప్రభుత్వ ఉద్యోగవాంఛితనే యీ వైద్యవిద్య నభ్యసించుటకు లోపాయికారీ

ఆయుర్వేద పాఠశాలలకు గూడ ప్రభుత్వమోదమును ద్రవ్య సహాయమును ఒసంగవలెను. అట్లుసంగుచో విద్యార్థు లనేకు లీవిద్యాలయములందునుగూడ ప్రవేశించి యుత్సాహముతో విద్య నభ్యసించగలరు. ఆవిద్యాలయములు గూడసమస్తతలో నిర్వహింపబడి ప్రయోజనకారులు కాగలవు. ఈలోపాయికారీసంస్థాపనలు పదిసంవత్సరముల క్రిందటినుండియు జనించుచున్నవి. ఇట్టి సంస్థాపనల నిర్వహణపనులకు పరిశీలించుటవల్ల నే కమిటీ వారు తమ సూచనలను చేయగల్గిరి. అట్టి యావిద్యాలయములకు ప్రోత్సహమును గవర్నరు మెంటు ఇవ్వలేదు. ప్రభుత్వేతర లోపాయికారీ విద్యాలయములలో ఆయుర్వేదవిద్య నభ్యసించుచున్న విద్యార్థులు కొందరు విద్యార్థితనములకొరకై తాలూకాబోర్డులకు దరఖాస్తు చేసికొనగా ఆవిద్యార్థులు గవర్నరు మెంటు దేశీయ వైద్యకళాశాలలో ప్రవేశింపవలసినదని గవర్నరు మెంటువారు ఉత్తరువిచ్చిరి. (1926 మార్చి 19 లేదీ పి. హెచ్. 465 నెం 11 రు జి. ఓ.)

ఆయుర్వేద యూనానీ, సిద్ధ వైద్యశాస్త్ర వేత్తలగువారు కొందరు దేశీయ వైద్యసమైక్యతనుగా చేరి గవర్నరు మెంటువారి దేశీయ వైద్యకళాశాల సక్రమాభివృద్ధికొరకై గవర్నరు మెంటుకు కొన్ని సూచనలను జేయుచు యాక్రిందిరీతములను గావించిరి. తీర్మానములను గవర్నరు మెంటు బుట్ట దాఖలు చేసిరి. వెనుకనున్న మంత్రిగారిలో వెల్లి మువచేసికొనవలెనని ప్రయత్నముచేయగా అట్టిరాయబారముతో పనిలేనని మంత్రిగారు చెప్పి వైద్యమండలి తీర్మానములు బాగా ఆలోచించబడునని సమాధానమిచ్చిరి. కాని వ్యవహారములలో ఏమి మార్పు కలుగలేదు. సింగిక్తులు యథాగతముగానే ఉన్నవి.

దేశీయవైద్యమండలివారి తీర్మానములు

(1) గవర్నరు మెంటు దేశీయవైద్య కళాశాల విద్యవిధానమును పరిశీలించుచుండుటకు అనధికార ప్రేక్షకులను నియమించినయెడల సదరు విద్యాలయముయొడల దేశీయభిషగ్యులకు విశ్వాసాన్విత్యభావము లేర్పడగలవు. అందుకొరకై యాదేశీయ వైద్యమండలివారి తరపున ఎన్నుకొనబడినవారి నిర్దేశని గౌరవ ప్రేక్షకులుగా నియమించవలెను.

(2) పాశ్చాత్య వైద్యపద్ధతి ననుసరించేడి వైద్యాలయములు మాత్రమే అనేకములు గవర్నరు మెంటు స్థాపించుచున్నారు. దేశీయవైద్యము ప్రజలలో ఎక్కువమందికి ఉపకరించుచున్నది. కనుక దేశీయవైద్యపద్ధతి ననుసరించేడి వైద్యాలయములనుగూడ గవర్నరు మెంటు స్థాపించవలెను. ఈదేశీయ వైద్యమండలివారు సిఫార్సుచేసిన భిషగ్యులను అట్టిదేశీయ వైద్యాలయములకు వైద్యులుగానియమించి తమకు వైద్యపద్ధతులకును సమాన ప్రోత్సహమును సౌకర్యముల నొసంగవలెను. (2-4-26)

(3) (ఏ) దేశీయవైద్య విద్యా పరిపాలక సంఘము నొకటి స్థాపించవలెను. ఈ పరిపాలక సంఘమువారు దేశీయవైద్యభివృద్ధివిషయమై గవర్నరు మెంటుకు సలహా నిచ్చుచుండువలెను. వైద్యపరీక్షలకు విద్యార్థిభాగ ప్రణాళికలను తయారుచేయుట బోధనకు అర్హులైన పండితులను పరీక్షకులను నియమించుట, దేశీయ వైద్యపరీక్షలను నిర్వహించుట, ఉత్తీర్ణ పత్రములను పట్టుములను, తిరుగులను యిచ్చుట, వైద్యవృత్తి కర్డులైనవారిని జాబితాలో చేర్చుట, గవర్నరు మెంటువారు మంజూరుచేసిన ద్రవ్యసహాయము లోనుండి గ్రాంటులను పంచిపెట్టుట, యాపమలను సదరుపరిపాలక సంఘమువారు చేసెదరు.

(బి) యాపరిపాలక సంఘమును నియమకముచేయు విషయములో యాదేశీయ వైద్యమండలివారిలో సంప్రదింపవలెను. (22-12-26).

(4) ఇప్పుడు లోపాయికారీని ప్రయత్నించు నిర్వహించు పనులను ఆయుర్వేద యూనానీ సిద్ధ వైద్యవిద్యాలయములకు ప్రభుత్వమువారు రామోధించి తమ ద్రవ్యసహాయముచేయవలెను. అట్లు అంగీకరించకపోవుటవల్ల గవర్నరు మెంటువారి దేశీయ వైద్యకళాశాలతో పోటీకి నిలువలేక ధీనించి కృంగిపోగలవు. (22-12-26).

(5) గవర్నరు మెంటు దేశీయ వైద్యకళాశాలలోని పండితులును సహాయ పండితులును మాత్రమే భాషాసాహిత్యమును బాగుగా కలవారైయుండనందున తెలుగు అరవము భాషలలో మంచిపాండిత్యము లేకపోవుటవల్ల విద్యార్థులకు బోధ క్రమముగాలేదు. కాబట్టి సహాయపండితులైన నువునర్పర్యయము చేయవలెను. (24-6-26)

(6) గవర్నరు మెంటు దేశీయవైద్యకళాశాలయందు వేతన ప్రతిఫలము కొరకుండి గౌరవార్థము పండితపదవులను స్వీకరించుట కనేకులు సంసిద్ధులై యున్నారు. కనుక అట్టివారి దరఖాస్తులను రాబట్టి ఆదరభావము నన్నిటిని ఒక అనధికార విచారణసంఘమువారి యెదుటగాని యాదేశీయవైద్యమండలి యెదుటగానివెట్టి అర్హులైనవారిని తీసికొనవలెను. (24-6-26)

(7) (ఏ) గవర్నరు మెంటు దేశీయ వైద్యవిద్యాలయములో విద్య మాత్రమే భాషలలో గరవుటకుబదులు అంగ భాషాసామ్యకత

కలుగజేయబడుచున్నది. ఇదికోచనీయము(బి) ఇట్టియంగ భాషా సామ్యకత లేకుండునట్లుగా పనినీయగలముల నన్నిటిని దేశభాషలలోనే తెలుగు భాష కమిటీవారి సహాయమున వ్రాయించి జేయవలెను. (18-3-25)

(8) ఇప్పుడున్న దేశీయవైద్య సంస్థాపనలకు ఎట్టి ద్రవ్య సహాయము చేసియుండకపోవుట విచారకరము. కనుక వెంటనే తమ సహాయముచేయవలెను. (18-3-25)

ఏకాభిప్రాయము

దేశీయవైద్యవిద్యావశ్యకతనుగూర్చి అన్ని రాజకీయ పక్షములవారును ఏకాభిప్రాయమై యున్నారు. కాసనసభ్యులు సభ్యత్వమునకు అభ్యర్థులై వోట్లకొరకు తిరిగినప్పుడు దేశీయ వైద్యమునకు ప్రభుత్వసహాయమును గడించుటకు కృషిచేసెదమని ప్రమాంములజేసిరి. కనుక ఉస్మాన్ కమిటీవారి సలహాల ప్రకారము దేశీయవైద్యమునకు యావచ్చుకొని వినియోగించి సహాయము చేయవలసిన తరుణ మానస్సు మైనది.

చెన్నపురి బజారుధరలు

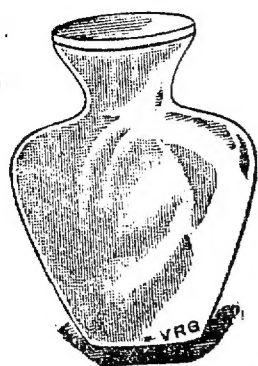
1927-వ నంబి మార్చి 24 లేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు.			
దనియాలు బా 1-కి	ర 85 0 0	మొదలు	112 8 0 వరకు
తిరుగుముబస్తాలు			
కునుమ	రెనాలిని	,,	వ 42 గలవి ర 13 12 0 14 12 0
నల్లారిని	,,	డిల్	,, 15 8 0 16 0 0
డిల్	,,	డిల్	,, 16 4 0 17 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,,	9 10 0 10 0 0
నవ్వులు	,,	,,	22 0 0 25 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు.			
కందులు బస్తా 1-కి	ర 205	,,	15 0 0 16 0 0
నెనగులు	,,	డిల్	,, 15 0 0 16 0 0
నెనలు	,,	డిల్	,, 16 0 0 17 0 0
మినుములు	,,	డిల్	,, 17 0 0 19 0 0
ఉలలు	,,	ర 195	,, 12 12 0 13 0 0
3. నూనెపప్పులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురం నెనగునెనబా 1-కి	,,	54 0 0	56 0 0
ఇతర ప్రదేశము	,,	50 0 0	52 0 0
కరెనెనగునెనగానెనబా 1-కి	ర 181	మి.క.నూనె	128 0 0
ఆముదము బా 1-కి	,,	122 0 0	123 0 0
4. చిల్లరపప్పులు.			
చాచుపప్పు బా 1-కి	,,	68 0 0	70 0 0
కురపప్పు	,,	40 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	122 0 0	140-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	ర 40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	ర 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,,	21 0 0	56 0 0
5. ఇనుము.			
పట్టాకం బా 1-కి	,,	81 0 0	82 8 0
చదరం	,,	81 0 0	82 0 0
రవుండు	,,	27 0 0	28 0 0
6. నూలు.			
నెం 20 బెన్ని సింహం	యా	,,	7 2 0
నెం 6 బెన్ని ధర	,,	,,	4 4 0
నెం 24 ,, సింహం	,,	,,	7 4 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	,,	6 4 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	,,	,,	9 2 0
నెం 40 ,,	,,	,,	10 0 0
నెం 44 ,,	,,	,,	5 8 0
నెం 20 1/2 న్యూకాటర్	,,	,,	6 9 0
నెం 14 1/2 ,,	,,	,,	5 14 0
నెం 12 1/2 ,,	,,	,,	6 0 0
నెం 16 1/2 ,,	,,	,,	6 6 0
7. దూది.			
బోంబావెన్న బారవ 1-కి	ర 300 0 0		
వల్నూరుదూది ,,	,,	145 0 0	
8. పోహములు.			
పండి 100 రులంకి	,,	59 2 0	59 4 0
బంగారు, రులము 1-కి	,,	21 0 0	21 2 0
పరమ 1-కి	,,	18 7 0	
ఇ.డి. బా 1-కి	,,	234 0 0	238 0 0
బా. ,,	,,	254 0 0	258 0 0

వర్తకుల కొకసలహా!

తంజివిలాసము "ఉమ్మడియార్"
తెలిపాను నెం. 2802.

అలోచన ఎందుకు! నిర్భయముగా వారివారి స్వస్థలములనుండియే
లాభమును శ్రమపడకయే గడించవచ్చును.

(ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును మాకు ఏజెంట్లు కావలెను. వారికి వెండి, బంగారు నగలు, పాత్రలు, వేడుక సామానులు, పుష్పరంగములు, కంపులుచే కట్టబడిన మోపులు, తోడులు, బేరీలు, మొదలగునవి తోటగా నిరఫరా చేయబడును. సనరం బరిగారుకు, సీమవెండికి పూచీ నియ్యబడును. పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.)
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
(1842-2) నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారువోడ్డు, మద్రాసు.

మహా ఘనత వహించిన నిజాం సర్కారువారి ఇనుపదారి

(చట్టముల ప్రకారం ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది)

భద్రాచలం శ్రీరామనవమి వ్రత్యవము

శ్రీరామనవమి వ్రత్యవమునకు పోదలచిన యాత్రికులు భద్రాచలమునకు ౨౦ మైళ్లుమాత్రం దూరములోవున్న, వైజాంరైల్వే కొత్తగూడం స్టేషనుకు టిక్కెట్లు తీసుకోవలయును.

వ్రత్యవ కాలములో బెజవాడ కొత్తగూడంలమధ్య ప్రతిదినమున్నూ అవసరమునుబట్టి యింకా యెక్కువ తరుచుగానున్న రైళ్లు నడపబడును.

చాలినంత మంచి సీటిసదుపాయమున్నూ, ఆహార పదార్థములున్నూ కొత్తగూడం వద్ద యేర్పాటు చేయబడినవి.

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు ఆఫీసు,

శికింద్రాబాదు ౫-వ, మార్చి, ౧౯౨౭

జి. వెండి

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు

ఆటంక పరచుటకు దురుచ్చట

ఒకసారి

దీనిని

పయోగించి

ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి

లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు

దీని

నిజమును

గ్రహించుడు.

Regd TradeMark

ఆమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి ముఖ్యపుష్ప మొదలగునవిచేర్చి శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడినవి. కాంబూలముతోగాని, విడిగాగాని ఉపయోగింపవచ్చును.

సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, చర్మ ఆరోగ్యము, పిల్లలపడికము, ప్రకృతి ఈడ్పు, అతిర్లభేది, క్షేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము, అతిర్లచే గలుగు కడుపునొప్పి మొదలగునాటికి వజ్రాయుధము వడ్డిచి. అనునీన పత్రముతోడ పంపబడును. కాల, చేత, లింగ వయస్సు భేదము లేక అనేక పం|| రములనుండి వాడబడి ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమునంటిది. 250-800 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర 0 4 0, పొట్టుఖర్చు 0 4 0, పొట్టుఖర్చుతో సహా 6 కి రు 1 8 0, 12 కి 2 18 0, 25 కి రు 5 8 0.

ముఖ్యగమనింపు:— మా కస్తూరి మాత్రలవలన గలుగుచున్న అమోఘమైన గుణమును చూచి బహుదనండు అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నది. మా పోకుండుటకై మా వర్తక గుణమును చూచి తీయుడు. ప్రతివారిలోను ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును. వివగర్తన సాశ్వతమైన వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైటరు,

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలిఫిడి, సాహుకారశాల మద్రాసు.

3137

దరఖాస్తును పంపిన తర్వాతలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఆంధ్ర నట ప్రకాశిక నిర్ణేతలును బహునాటక గ్రంథకర్తలును నగు

బ్ర|| శ్రీ పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన

సావిత్రి అను 6 అంకముల నాటకము

పెక్కు పండితాభిప్రాయములతో ముద్రింపబడి విక్రయమునకు సిద్ధమైనది. వెల రు. 1-0-0 తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

వలయువారు:— ఆంధ్ర ముద్రణాలయము, బందరు అనిగాని, గ్రంథకర్తగారి పేరున కొజ్జలి పేట బందరు అనిగాని వ్రాసికొనిన బడయగలరు.

AMRUTANJAN BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

2598

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు వాయువును రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరు వూర్.

మదన కామేశ్వరి లేవ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము— మేవాళు, నిర్విష తృప్త, శుక్లవర్ణము, అతిమృతము మొదలగునాటిని వారించుమంది బలమును, పిర్వవృద్ధిని సంభోగకృత్తిని, సంకల్పగలిగించును. 2 టెబ్బలు చాలును. 1 టెబ్బలు 1-4-0 పాలగుంధి లేవ్యము— రక్తశుభ్రత, శ్రేష్ఠమయినది. పనామేవాళు, మేవాళు, ముచ్చలు, యిలెరచర్మరోగములు క్షయింపవును. మొదలగు నాటిని వారించును. 4 టెబ్బలు చాలును. 20 టెబ్బలు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు. 75 పి. పి. అంబుకో, ఆయుర్వేదసహజం, పెరిడేష్, (నెల్లూరుజిల్లా)

ఉచితము

ఖిలాఫతు చరిత్ర:— ఇది యొక యువరాజ్య గ్రంథము. ఇం

దు మహమ్మదీయ మతనిర్మాతమును మహమ్మదువారి గూర్చియు, ఖిలాఫతు గూర్చియు, ఖిలాఫతు అధికారము గూర్చియు వ్రాయబడినది. దీనికి జనాభా ఉమర్ అలిషాఖిగారు చక్కని పీఠికను వ్రాసియున్నారు. దేశభిక్షును పీఠికను జదివి తీజవలెను. ఆజ్ఞాపిలువగల యీపుస్తకమును బుక్కుతోడే పంపింపబడి యుచితముగ నియ్యనిచ్చియింపబడుచున్నది. ఈ క్రింద నుదాహరింపబడిన చిరునామాకు రెండవ లాభపైసల విలువగల పోస్టుచిట్టలను బంపువారికి, నైనుదాహరింపబడిన గ్రంథము బుక్కుపోస్టుద్వారా పంపబడును.

సబ్బీషీసు సత్యకేతవరావు,

(ప్ర.డి.) 8409 మొయిన్ రోడ్డు, విశాఖపట్టణము.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి

వష్టి పూర్తి

ప్రభవ సంవత్సరభాద్రపదములో (24-9-1927) జరుగును. వారి గ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చగుచున్నవి. 10 సంపుటముల వెల 25 రూపాయలు. చందాధనము అద్వాంసుగా పంపవలెను. ఒకేమాటగ పంపలేని వారు దరఖాస్తుతో రు 10 లున్న మిగిలిన రు 15 లును రెండు రోజులలో పంపవలెను. ముద్రాపాత్రులు ఖర్చులు చందాదారుల ఖర్చించవలెను. మొదటి రిజిస్టరు చేసుకునే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి 10 సంపుటములు పంపబడును. కొద్దిప్రతులే అచ్చగుచున్నవి గనుక చందాదారులు త్వరితగతిన వ్రాసి పంపవలెను. లక్ష్మీనరసింహంగారి నూతన గ్రంథములు:—

- (1) ప్రహేల నాటకము.
- (2) కర్పూరమంజరి (తెంపల భాగము)
- (3) భాగవత కథామంజరి.

దరఖాస్తులు, మనియార్డర్లు పగయిరాలు.

సా|| గురుమూర్తి,

ఇన్ని గుంటేట, రాజమండ్రి అని పంపవలెను